

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 5. — Tel. 2492, 2493.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Klaci pri pošt. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čelo 78.180,
Wien št. 105.241.

Narodna znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Nova vlada pred parlamentom

Danes bo vlada g. dr. Stojadinovića v Narodni skupščini in v senatu prebrala svojo deklaracijo, ki bo i parlament i celokupno javnost obvestila o političnem in delovnem programu novega režima. Vlada se ne nahaja v zaviden položaju. Znašla se je pred novo Narodno skupščino, izvoljeno pod vodstvom režima, ki se je moral umakniti novim ljudem; naravno je, da vodilni možje iz Jevtičeve ere niso baš dobro razpoloženi napram zmagovalcem. No, dejstvo, da je takozvana petmajška večina povsem raznolika in da je bila v glavnem enotna le tako dolgo, dokler je bila vsa državna moč v rokah njenega voditelja, je sedanjí vladi znatno olajšalo položaj ter ji dalo sigurnost, da bo razpolagala v skupščini z večino.

Neposredno za deklaracijo bo pristopila skupščina k volitvi svojih stalnih odborov. Tu se bo že pokazalo, s kako močjo se razpolagajo dosedanjí voditelji skupščinske večine in ali so sploh v položaju, da poleg od vlade željene kandidatske liste postavijo še svojo in jo tudi uveljavijo. Glasovi, ki prihajajo iz Beograda, so prav skeptični. Zatrjuje se, da so Jevtičevi ostali zvesti v glavnem le Djordjević - Jankovićevi zemljoradniki, ožji prijatelji dr. Marušića in manjša skupina poslancev iz Hrvatske okrog dr. Baričevića in Milana Banica.

Ker je torej nesporno, da večina poslancev z Jevtičeve liste novi vladi ne želi delati nikakih težkoč, postaja vprašanje enotnega Jevtičevega parlamentarnega kluba zelo interesantno in to tem bolj, ker je ta klub z velikim navdušenjem izvolil takratnega ministrskega predsednika Jevtiča ne samo za svojega predsednika, temveč tudi za svojega voditelja z obsežnimi pooblastili. Kakorkoli se to vprašanje reši, eno je gotovo: že pripravljena in ponekod tudi že pričeta nova politična organizacija pod Jevtičevim in njegovih ožjih sodelavcev vodstvom, je definitivno propadla. Kakor znano, se je ta poskus pri nas v Sloveniji, ki jo sploh radi izbirajo za torišče raznih eksperimentov, vršil pod imenom »gospodarske socialne akcije«. Ime, ki je danes samim očetom »akcije« že nekoliko znanostno.

Za mnogo resnejšo misel gre pri ustanavljanju Jugoslovenske radikalne zajednice, strankarske grupacije v idejah svoječasne blejskega sporazuma. Ustavne in veljavne zakonite določbe ne dopuščajo oživiljenj starih pokrajinskih, plemenskih ali verskih političnih formacij. Zato se je zdelo praktično, da bi se nekdanji zavezniki in sedaj zopetni sodelavci v vladi povezali v enotno stranko vsedravnega in vsenarodnega značaja. Že so se pojavljali domači politični teoretiki z napovedjo, da prehaja Jugoslavija na takozvani sistem dveh strank, češ da se bo napravilo novo se formirajoči zajednici v vladi koaliranih skupin na drugi strani izoblikovala enotna opozicijska grupacija dr. Mačka in tovarišev. Vse te teorije so se malu razblinile. Dr. Maček nikakor neče vezati svojih vrst v enotno fronto z zavezniki iz voline borb. In tudi ne more, ker vztraja na plemensko individualističnem značaju svojega političnega programa, ki ni niti dopustil, da bi se bila še iz leta 1928. formalno obstoječa KDK pretvorila v stranko.

Ali tudi na drugi strani se je pokazalo, da so organizacijske in programske zapreke za enkrat še nepremostljive; zato se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da je načrt ustanovitve Jugoslovenske radikalne zajednice, v kateri bi v ostalem poleg starih srbskih radikalov prijatelji dr. Korošca in dr. Spaha mogli igrati le postransko vlogo, odpuščen z dnevnega reda.

Med obema dvema taboroma se pojavlja prostor, ki ga bodo po mišljenju mnogih prevzeli oni elementi, ki so zapustili okvir starih strank in katerih ideologija jim ne dopušča ni na eno ni na drugo stran, o katerih smo govorili. To bi bila formacija krepkega jugoslovenskega poudarka in odločne šestojanuarske linije. Sem spada po svojem programu in po svojem namenu JNS. Ali bi mogla JNS vršiti tudi v spremenjenih razmerah svojo misijo, je vprašanje njene reorganizacije in capite et in membris in je problem izdelave konkretnega jugoslovenskega delovnega programa, ki se ne zadovoljuje le z lepimi načeli, temveč pogumno razmeji to, kar je za državno in narodno edinstvo bistveno, od onega, kar je tolikrat pod najlepšimi nacionalnimi etiketami moralo služiti drugim ciljem. Bistvene vsebine državnega in narodnega edinstva ne damo! Vse drugo je vprašanje najpraktičnejše in najkoristnejše izvedbe.

Vlada bo Narodni skupščini predložila dvanaestine, to je proračunske provizorij od konca meseca marca 1936. Te dvanaestine seveda ne morejo ničesar bistvenega spremeniti v državnem gospodarstvu, zato pa vlada napoveduje reforme za novi proračun, ki pride v jeseni pred parlament. Kakor poročajo, bo že sedaj s posebnim pooblastilom vlada pristopila k pomnožitvi resorov z ustanovitvijo posebnega ministrstva za propagando, do-

Pred vladino deklaracijo

Danes se sestaneta skupščina in senat, da slišita deklaracijo nove vlade — Delo na novih političnih formacijah

Beograd, 3. julija. p. Na današnji popoldanski seji ministrskega sveta je bilo definitivno odobreno besedilo deklaracije vlade, ki jo na jutrišnjih sejah obeh zbornic prečital ministrski predsednik dr. Stojadinović. Deklaracija je razdeljena na tri dele, nanašajoče se na notranjo, zunanjo in gospodarsko finančno politiko. Govori se, da se bo po prečitavanju vladne deklaracije vršilo poimensko glasovanje o resoluciji, ki odobrava deklaracijo vlade in izreka vladi zaupnico. Na ta način želi dr. Stojadinović presekati situacijo v Narodni skupščini in takoj odtehtati svojo večino.

Za vladino deklaracijo je zanimanje javnosti zelo veliko, ker bo brez dvoma pospešila razčiščenje politične situacije. Od nje bo tudi mnogo odvisno, kakšno nadaljnjo taktiko bo zavzela izvenparlamentarna Mačkova opozicija.

Še večje kakor za deklaracijo pa je zanimanje za nove politične formacije, ki so še vedno glavni predmet razgovorov v političnih krogih. Kljub vsem nasprotnim vestem se še vedno smatra za zelo verjetno, da bo še letos prišlo do bloka, če že ne enotne stranke staroradikalov, muslimanov in bivše SLS. Mnogo se je opazilo, da sta bila danes pri notranjem ministru dr. Korošcu dva staroradikalna voditelja dr. Lazza Marković in Miša Trifunović. Njihov razgovor je trajal celo uro. Ko sta odhajala od ministra, je dr. Marković odklonil novinarjem vsako izjavo o vsebini posvetovanja. Rekel pa jim je, da niso točne nedavne informacije »Politike«, da staroradikalni načelno odklanjajo svojo stopitev v radikalno zajednico. Vsekakor se zdi, da so mnenja tudi med staroradikalami samimi že zelo deljena.

Beograjska vest o razpoloženju v Sloveniji

Beograd, 3. julija. r. Današnja »Politika« objavlja poročilo o politični situaciji v Sloveniji. Uvodoma ugotavlja, da stvarno obstojata v Sloveniji dve politični grupaciji: napredna v nacionalni fronti in grupa dr. Korošca. Nato izvaja med drugim: »V vrstah nacionalne fronte sprememba vlade ni bila sprejeta s posebnim navdušenjem. Posebno so prizadeti pristaši dr. Marušića. Gosp. Marušić je bil preje pristaš Kmetijske stranke, ki je bila v Sloveniji dokaj slaba, in kot politik ni predstavljal posebnih vidne osebnosti. Zato je takoj po imenovanju za ministra pričel ustanavljati svojo politično grupo. Da bi se mu to posrečilo, je smatral za potrebno, da prekine odnose z dr. Kramarjem in njegovimi najbližjimi sodelavci, da bi na ta način sam postal voditelj slovenskega naroda. Ali bi dr. Marušić v tem uspel, ali ne, je postranskega pomena. Glavno je, da se je na petmajskih volitvah nacionalna fronta popolnoma razbila. Dr. Kramar je bil stvarno v opoziciji, akoravno je formalno izgledalo, da je na strani Jevtičeve vlade. Radi tega so si demokrati dokaj oddahnili, ko je dr. Marušić postal nemogoč kot novi voditelj nacionalne fronte. V Sloveniji bodo vsako delo vlade na ureditev notranjih prilik sprejeli s simpatijami. To povdarjajo napredni in klerikalni listi. Napredni listi, ki bi morali biti napram novi vladi v opoziciji, stvarno izjavljajo zadovoljstvo, da je prišlo do spremembe režima, podčrtavajo pa, da bo vlada upravičila svoj prihod na krmilo samo, ako bo delovala za konsolidacijo notranjih razmer. S simpatijami je bila sprejeta tudi odredba ministra dr. Korošca, da se izpuste vsi oni, ki policijsko odgovarjajo za razne prestopke v volilni kampanji. V Sloveniji za časa volitev od Koroševih pristašev skoro niko ni bil aretiran. V zapor so morali le

njegovi politični protivniki iz vrst bivših demokratov, ki so delovali proti dr. Marušiću.

Konferenca prijateljev g. Marušića

Ljubljana, 3. julija v. Povodom torkove seje načelstva in nadzorstva kmetijske družbe sta senatorja gg. Pucelj in dr. Marušić sklicala sestanek nekaterih ožjih svojih prijateljev. V svojem političnem referatu je g. dr. Marušić zastopal mišljenje, da je treba vladi sicer izglasovati dvanaestine, sicer pa se solidarizirati s politiko g. Jevtiča skupno s srbskimi zemljoradniki skupine Djordjević-Janković. S stalištem g. dr. Marušića se je strinjal tudi g. Pucelj.

Kakor nam zatrjujejo, pa mišljenja o tej skupini niso nedeljena. Že pri volitvah se je nekaj nekdanjih ožjih prijateljev gg. Pucelja in Marušića eksponiralo za Mačkovo listo in ta grupa sedaj živahno zastopa idejo, da je treba nadaljevati od njih pričeto politično taktiko.

Muslimanski mandati verificirani

Beograd, 3. julija. p. Verifikacijski odbor Narodne skupščine je danes verificiral vse mandate narodnih poslancev, pristašev dr. Spaha, ki so bili izvoljeni na listi dr. Mačka in so Narodni skupščini predložili svoja pooblastila.

Voditelji opozicije odhajajo na počitnice

Beograd, 3. julija. č. Eden izmed voditeljev Družene opozicije in bivši predsednik demokratske stranke Ljuba Davidović odpotuje prihodnji teden v Vrnjačko banjo, kjer se bo zdravil.

Zagreb, 3. julija. č. Kakor se čuje, je vodja Družene opozicije dr. Vlatko Maček odpotoval iz Zagreba neznano kam, najbrž na letovišče.

Odstop celjskega župana

Celje, 3. jul. d. Celjski mestni župan dr. Alojzij Gorican je izdal naslednje obvestilo:

»Že 13. junija letos sem podal ostavko na položaj predsednika mestne občine v roke g. bana s prošnjo, da me razreši. Ker ne morem prejudicirati odločitvam svojega naslednika, ne morem predecevatí seji, ki bi se imela vršiti 4. t. m. Preklicujem zaradi tega na 4. t. m. določeno plenarno sejo mestnega sveta.«

S tem, da je g. župan dal ostavko, se še ni razrešil svojih dolžnosti, med katere spada tudi po zakonu predvideno sklicovanje in vodstvo občinskih sej. Ako se g. župan ne smatra več za kvalificiranega, da sejam predseduje, je imel zaprositi podžupana, da to dolžnost izvrši. Radi postopanja g. župana pa je sedaj ustvarjen nemogoč položaj: župan ni razrešen in je torej tu, občinski odbor, ki hoče delati, pa ne more, ker g. župan smatra, da takorekoč ni več tu.

Važna seja Kmetijske družbe

V ponedeljek se je vršila skupna seja glavnega odbora in nadzorstva Kmetijske družbe. Seja je bila sklicana ob 10. uri, pričela pa se je šele ob trideset na 12. uro. Glavni predmet razprave so bili burni dogodki na zadnjem obnem zboru Kmetijske družbe in tam iznesene stroge kritike. Storjeni so bili sklepi glede nadaljnjega delovanja Kmetijske družbe. Nekateri člani, v katerih imenu je posebno odločno nastopal posl. Mravljje, so bili mnenja, da je treba napraviti iz Kmetijske družbe čisto trgovsko podjetje, ki bi se odreklo dolžnosti biti stanovsko zastopstvo kmetijstva v dravski banovini. Končno pa je prevladalo mnenje, da mora tako dolgo, dokler kmetijske zbornice niso osnovane, biti Kmetijska družba poleg tega, da mora v težkih današnjih časih skrb za vnovčevanje kmetijskih pridelkov, vendar še tudi stanovska zastopnica kmetijstva v dravski banovini.

Po razpravi o kritikah, iznesenih na obnem zboru, je bilo ugotovljeno, da je predsedstvo v vseh spornih primerih korektno postopalo.

Minister Atanasov v Splitu

Split, 3. julija. n. Danes je prispel v Split bolgarski notranji minister in predsednik saveza bolgarskih Junakov general Atanasov. V Splitu so mu priredili navdušen sprejem. Se dopoldne je posetil podoba Zdravkovića, komandanta mesta generala Jarvića in podpredsednika mestne občine Ivaniševića, popoldne pa se je s svojim spremstvom odpravil v okolico.

Soproga dr. Stojadinovića v Atenah

Atene, 3. julija. č. V Atene je danes prispela soproga jugoslovenskega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinovića. Na postaji sta jo sprejeli soproga ministrskega predsednika Tsaldarisa in soproga jugoslovenskega poslanika v Atenah g. Hristića.

Avstrijske šikane so italijansko maslo

Po mnenju avstrijske javnosti so bili ukrepi proti potovanju v Jugoslavijo izdani na italijanski pritisk

Dunaj, 3. julija. r. Sinočnja seja vlade je bila posvečena izključno vprašanju tujskega prometa z Jugoslavijo. Uspeh vladnih posvetovanj je bil ta, da je danes izšla posebna uredba o »olajšavah« za potovanje za Jugoslavijo. Dejansko ta uredba seveda ne prinaša nikakih olajšav za normalni tujski promet, marveč ukinja samo plačilo posebne takse za trgovske potnike in gospodarske kroge, ki potujejo v Jugoslavijo v kupčijskih zadevah. Dokazuje pa to, kar je avstrijska vlada doslej tajila, da je namreč vsa akcija naperjena izključno proti Jugoslaviji. Po določbah te uredbe morejo v bodoče potovati v Jugoslavijo brez davčnega potrdila samo državni in samoupravni uradniki, kadar potujejo službeno. Trgovci in trgovski potniki so za poslovna potovanja v Jugoslavijo oproščeni plačila

takse, za vsa druga potovanja pa je potrebno potrdilo o plačanih davkih ter plačilo posebne takse. V nujnih primerih in kadar ni druge poti, je dovoljeno potovanje preko Jugoslavije, toda v tem primeru mora potnik na meji z voznim listkom dokazati, da potuje v drugo državo, ne pa v Jugoslavijo. One maloštevilne interese, ki bi si kljub vsem šikanam vendar le radi izposlovali dovoljenje za letovanje v Jugoslaviji, skušajo z vsemi mogočimi sredstvi odvrniti od tega in jih naravnost silijo, naj potujejo v Italijo.

V avstrijski javnosti vedno bolj prevladuje vtis, da se te šikane in zaviranje tujkega prometa z Jugoslavijo niso skuha-le na Dumaju, marveč v Rimu. S strahom pa pričakujejo avstrijski gospodarski krogi represalij s strani Jugoslavije.

Utrditev poljsko-nemškega bloka

Berlinski obisk poljskega zunanjega ministra Neuratha in osebni razgovor s Hitlerjem naj še utrdita prijateljstvo med Poljsko in Nemčijo

Berlin, 3. julija. r. Davi je prispel semkaj poljski zunanji minister g. Beck. Nemški uradni krogi so mu priredili izredno slovesen sprejem. Na kolodvoru ga je poleg zastopnikov vlade pozdravil tudi poseben odposlanec kancelarja Hitlerja. V spremstvu zunanjega ministra Neuratha in nemškega poslanika v Varšavi je Beck s postaje krenil v poljsko poslaništvo kjer bo nastanjen za časa svojega bivanja v Berlinu. Na kolodvoru je bila tudi častna četa Hitlerjeve telesne straže. Beck ostane v Berlinu tri dni in bo imel v tem času važne politične sestanke in razgovore s Hitlerjem in zunanjim ministrom Neurathom.

Poljaki: V duhu Pilsudskega

Varšava, 3. julija r. Poljski tisk posveča prvemu posetu poljskega zunanjega ministra v Berlinu izredno pozornost ter mu pripisuje dalekosežno važnost. Pri tem naglašajo vsi listi, da gre za poglobitev poljsko - nemškega sodelovanja. Osební stiki naj rešijo važne politične probleme

čim se pojavljajo glasovi, da bi se sedanjí ministrstvo za telesno vzgojo ukinilo ter združilo z resorom za socialno politiko in narodno zdravje. Debat o deklaraciji namerava vlada združiti z diskusijo o dvanaestinah, da se na ta način poletno zasedanje Narodne skupščine čim bolj skrajša.

aktualne mednarodne politike. Poglobitev tesnih odnosov med Varšavo in Berlinom tolmačijo kot nadaljevanje politike pokojnega Pilsudskega. Vladni organ »Kurier Varšavski« piše, da bo ta obisk mnogo pripomogel k nadaljnjemu razvoju poljsko-nemškega zavezništva ter ustvaril ozračje, ki bo omogočilo čim tesnejše sodelovanje ne samo na političnem, nego tudi na vseh ostalih področjih.

Nemci: V duhu Hitlerja

Berlin, 3. julija r. Nemški listi posvečajo obisku Becka osobito pozornost in v obširnih člankih komentirajo važnost tega dogodka. Nemška javnost vidi v tem posetu dokaz uspeha nemške zunanje politike in Hitlerjevih prizadevanj, da priklene Poljsko na Nemčijo. Neposredni razgovori med Hitlerjem in Beckom bodo po mnenju nemških listov ustvarili še tesnejše sodelovanje na vseh področjih mednarodne politike in tako pripomogli k zmagi nemškega stališča v aktualnih mednarodnih vprašanjih. Poljsko-nemški blok, ojačen z angleško - nemškim pomorskim sporazumom tvori po mnenju nemških političnih krogov uspešen protiutež francosko-rušskemu paktu. V ostalem pa podčrtavajo listi, da je bil Beck najožji sodružnik pokojnega Pilsudskega ter je zato kot zunanji minister najboljšje jamstvo za nadaljevanje nemškega kurza v poljski zunanji politiki.

Položaj v tiskarnah

Narodna tiskarna je v torek s posebnimi priporočeni pismi pozvala vse svoje nameščenke, naj nastopijo službo v teku večernjega dne. Pozivu se nihče ni odzval, pač je tiskarna prejela zvečer od 36 svojih dosedanjih nastavljenecv izjavo: »da je položaj rešljiv tako, kakor navaja dopis, ki ga je Narodna tiskarna prejela 2. julija zvečer«.

Ta dopis je pismo Saveza grafičnih delavcev, v katerem je rečeno: »Voljni smo, da se z Vami sporazumemo o vsem, da se v Vašem cenjenem podjetju vzpostavi normalno stanje. Seveda odklanjamo vsake masševalne akte in smo voljni sodelovati le pri poštenem dogovoru, ki zasleduje le interes podjetja na eni strani in zdravo delovno razmerje na drugi strani«.

Dopis Saveza zahteva torej od Narodne tiskarne ravno ono, česar tiskarna stori-ti ne more: pogajanja s Savezom izven legalne reprezentance tiskaren, Društva tiskarjev. Obzaluemo, da je Savez prisilil nameščenke Narodne tiskarne, da se postavljajo na nemogoče stališče. Ako bi jim dopustil vrniti se v tiskarno na delo, bi bil ves konflikt že likvidiran. Pri tem se razume po sebi, da Narodna tiskarna, ki je morala pri njej izhajajoče liste brniti proti sabotaji, sedaj ne more pustiti na cedilu in vreči na ulico onih ljudi, s katerih pomočjo je obvarovala eksisten-co »Jutra« in »Slovenskega Naroda«.

Nameščenki Narodne tiskarne so se doslej nahajali na plačanem dopustu. Odklonitev dela s strani nameščenke pa mora značiti definitivno razrešje službenega razmerja. Tiskarni in našim redakcijam bo silno žal za mnogimi dobrimi prijatelji, toda eksistenčne nujnosti imajo povsod svojo težno besedo. Na ljubo prestihu gospodov voditeljev se ne more nihče odločiti v ponovno opasnost pasivne resistance in sabotaže.

V ostalem je s prenehanjem tarifne pogodbe nastala sedaj potreba pogajanj za novo tarifno pogodbo med Savezom grafičnih delavcev in Društvom tiskarjev. Ljubljanske tiskarne so večeraj svojim nameščencem ponovno objavile, da je prenehala kolektivna pogodba in da je nastopilo breztarifno stanje. Izjavi se so pa, da se bodo držale onih določb stare tarifne pogodbe, ki se tičejo delovnega časa, med, dokladi za nadure, odškodnine za nedeljsko delo, dopustov, bolniških podpor itd. V vseh teh vprašanjih prevzaprav niti ni spora. Glede ostalih določb tarifne pogodbe, ki v glavnem niso neposredno materialnega značaja, pa izjavljajo tiskarne, da jih ne priznavajo več.

★

Stanje v Narodni tiskarni se normalizira. Večernjše »Jutro« je že pravčasno prišlo na vse vlake in je bilo torej ob običajni uri v rokah svojih čitateljev. »Slovenski Narod« je v torek mogel iztiti le na dveh straneh in še to zakasnelo, danes pa je izšel z malo zakasnitvijo, vendar že v svojem običajnem obsegu. »Domovina« bo, čeprav morda še v nekoliko skrajšanem obsegu, v nedeljo v naših vaseh. »Življenje in Svet« je žal ta teden moral izostati. »Jutro« izide danes še na 6 straneh, upamo pa, da bo tudi ono že v par dneh lahko izhajalo v svojem starem obsegu.

Citroen umrl

Pariz, 3. julija. AA. Znameniti industrijec in lastnik Citroenovih tovarn André Citroen je davi umrl po daljši bolezni.

Emisija prve tranše milijardnega posojila

Beograd, 3. julija. AA. V skladu s čl. 2. uredb o finansiranju velikih javnih del je finančni minister 1. julija izvršil emisijo prve tranše posojila za finansiranje javnih del v znesku 100 milijonov Din, ki je bila izvršena brez javnega poziva.

Kakor je bilo že prej javljeno, je emisijski tečaj al pari pri obrestni meri 5%, in amortizacijski dobi 5 let. Ves znesek prve tranše posojila 100 milijonov Din leži pri Državni hipotekarni banki na posebnemu računu javnih del, s katerega se bo denar porabil, kakor bodo dela napredovala.

Trboveljčanka je utonila v Zagrebu

Trbovlje, 3. julija.

19letna šivilja Anica Umekova iz Trbovelj je šla k sorodnikom v Zagreb in tamčakala naslužbo, ki ji je bila obljubljena. V Zagrebu se je seznanila z nekim mladencem, s katerim se je hotela kopati na Savi. Nekajkratnem skupnem kopanju jo je mladenič pregovoril, naj plava za njim po sredini reke. Anica mu je res sledila, dasi sicer ni znala dobro plavati. Nesreča je hotela, da je zašla v vrtinec in izginila pod vodo. Njen spremljevalec se ji ni upal pri-skočiti na pomoč, ampak je strahopetno pobegnil. Neki moški, ki se je kopal v bližini jo je sicer skušal rešiti, a se mu zaradi deroče vode ni posrečilo. Trupla ponesrečenke še niso našli. Pobeglega spremljevalca išče zdaj policija.

Pokojnica je bila priljubljena mladenka. Kot svoječasna članica trboveljskega Slavka je bila izvrstna pevka. Tudi je dobro igrala na harmoniko. Njena tragična smrt je globoko pretresla vse, ki so jo poznali, posebno pa njene sivoce, s katerimi iskreno sočustvujejo vse Trbovlje.

Edenovi obiski

Misija angleškega „potujočega ministra“ je v Parizu le delno uspela — Francoski argumenti

Pomorski sporazum med Anglijo in Nemčijo je nedvomno največji diplomatski uspeh Hitlerjeve Nemčije in nikdo se ne more čuditi zmagoslavi, s katerim razpravlja o tem dogodku ves nemški tisk. Veselje nemške javnosti ne velja toliko vsebinski dogovoru; saj razmerje 3:1 daleč zaostaja za »ravnopravnostjo«, o kateri se v Nemčiji toliko govori, in ne odgovarja niti stališču cesarske Nemčije, ki je zanjo bilo celo razmerje 2:1 nesporeljivo. Glavna vrednost dvustranskega sporazuma vidi Berlin, ako tudi tega ne podčrtava, v dejstvu, da se je njegovim diplomatom posrečilo zasejati seme nezaupanja med zapadne velesile in razdvojiti fronto londonskega dogovora in konference v Stresu.

Tega efekta angleška vlada morda res ni nameravala. Nemara jo je v resnici v prvi vrsti vodila želja, z omejitvijo nemškega pomorskega oboroževanja storiti uslugo stvari miru in povrh še zgraditi most, preko katerega bi se vrnila Nemčija v Zenevo. Toda v prvi vrsti je pač mislila na svoje lastne interese in na varnost svojih obal brez nedoglednih žrtv za oboroževalno tekmovalstvo in je za to celo riskirala proteste svojih zaveznikov, ki jih je vsakakor morala pričakovati.

Vihar ogorčenja v Franciji, kateri se je pridružila tudi Italija, pa je — seveda — ne iz izvršenega dejstva — vplival tudi na angleško javnost in kritika sklenjenega sporazuma tudi v Londonu ni bila vseskozi priazna. Iznašali so se pomislki proti enostranskemu rušenju pogodb: član parlamenta, konzervativec Shackleton Bailey je zapisal: »Če bomo v Evropi nadaljevali tako, kakor delamo sedaj, bo kmalu treba pometača, da pometa smeti od raztrganih pogodb, ta pometač pa bo vojna.«

Pa tudi angleška vlada je začela razmišljati o potrebi, da pomiri svoje zaveznike in ne izgubi v tej smeri več, kakor je pridobila od nemške strani. In tako je bil odposlan Anthony Eden v Pariz in Rim, da popravi, kar se da popraviti, in zabriše neprijetne vtise. Eden se pripisuje velika diplomatska sposobnost, in od njegovega nastopa so v Londonu pričakovali, da bo vzpostavil zaupanje v Anglijo. Zdi se pa, da se to ni zgodilo niti v Parizu, niti v Rimu.

O Edenovih razpravah z Lavalom in Mussolinijem ni prav točnih poročil. Pariški komuniké sicer govori o ohranitvi francosko angleške solidarnosti in o nadaljnjem sodelovanju za kolektivno varnost; tudi francoski tisk, ki je do Edenovega prihoda pisal v nenavadno oster ton, se je precej umiril. Ne ve se pa, ali je Francija dobila zahtevano zagotovilo, da v bodoče angleška vlada ne bo več postopala na svojo pest, marveč, da se bodo bodoča pogajanja glede skupnih vprašanj vodila skupno in obravnavala kot nedeljiva celota.

Kajti še bolj, kakor stvarna vsebina dogovora s Nemčijo, je ozlovljil Francijo način, kako je bil dogovor dosežen. Angleški državniki so pustili v nemar načelo skupne fronte, dogovorjeno v Londonu in potrjeno v Stresu. Zavrgli so načelo, da kompleks pogojev, pod katerimi se more legalizirati nemško oboroževanje in ukiniti poglavje vojaških obveznosti versajске pogodbe ni deljiv. Anglija tudi ni konzultirala niti francoske niti italijanske vlade, nogo je ločeno in enostransko sklenila s Nemčijo pogodbo »trajno in končnovejavno«. Oddvojila se je od svojih zaveznikov in oslabil njuno stališče napram isti Nemčiji, ki je še nedavno z enostransko vzpostavitev vojske na kopnem zagrešila kršenje mednarodne pogodbe. To kršenje je bilo takrat moralno obsojeno v Zenevi ob soglasju in sodelovanju Anglije.

Zdi se, da Laval ni hotel ali ni mogel izvajati napram angleški politiki skrajnih konsekvenc. Hotel je vsaj za bodočnost ohraniti staro zvezo ter s skupno izvedbo preostalega londonskega programa vključiti separatni angleški dogovor v okvir bodočih paktov kolektivne varnosti. V tem pogledu je imel sestanek z Edenom izvesten pozitiven uspeh, ki je omogočil vsaj v bistvu pomirljiv izid angleškega poseta. Očitno

pa zadeva še ni končno razčiščena in bo treba še novih pogajanj, na katerih bodo brez dvoma udeležene vse tri velesile, ki so sodelovale v Stresu, torej Anglija, Francija in Italija.

Iz Pariza je Anthony Eden odpotoval v Rim. Morda je pričakoval tam manj odpora, ker Italija kot izrazita sredozemska sila na oboroževanju v severnih vodah ni tako neposredno prizadeta. Toda kakor govor rimskega poročila, se Mussolini ni oddvojil od Francije, kateri se je bil pridružil že v protestni noti. Zato že sam rimski komite ugotavlja zgolj razgovore o možnosti, da se v bodoče uredi sodelovanje po načelih in smereh Strese. Zdi se, da se je prijateljstvo med Rimom in Parizom še poglobilo, dočim se je razmerje Italije napram Londonu močno ohladilo že zaradi abesinskega spora, ki je je danes glavna skrb Mussolinijeva. In baš v tej točki očitno Eden ni mogel staviti sprejemljivih pogojev in jo po vsej priliki moral zapustiti Rim praznih rok. To bi se dalo vsaj sklepsti iz njegove izjave, da je imelo njegovo potovanje pred vsem informativen značaj in je kot tako vsakakor koristno. Podobnih izjav je javnost od Edena že vajena in zna presoditi njih pomen.

Beležke

Senzacionalno razkritje beograjskih listov

Beograjski in zagrebški listi poročajo, da je Jevtičeva vlada tik pred polomom pripravila akcijo za interniranje glavnih svojih političnih nasprotnikov v posebnem koncentracijskem taborišču, ki je bilo predvideno v nekem malem bosanskem mestu. Sestavljen je bil že seznam do 130 oseb, ki bi imele biti v prvi seriji internirane. Padec vlade je preprečil izvršitev te namene. Te vesti so vzbudile znatno pozornost, zlasti ker je z njihovo objavo pač dopusten sklep, da so točne. Kolikor vemo, je akcija bila predvidena tudi za dravsko banovino in so sreski načelniki svoj čas že dobili tozadevna navodila.

Če se nekaj zasluče ...

»Kmet izgublja vero v politiko« ugotavlja zadnji »Kmetški list«. To radi tega, ker je že »doživel« nešteto razočaranj in jih še doživlja. Komaj pride vlada z najlepšim načrtom predenj, kako bo rešila to in ono prečo vprašanje, kako bo poživila in obnovila gospodarstvo, kako bo zmanjšala ali odpravila brezposelnost, kako bo preskrbeli kruh in zaslužek delavolnim ljudem, kako bo uredila kmetško vprašanje, zlasti kako bo spravila v sklad javne dajatve, davke, s kmetijskimi dohodki, pa se ti nenadoma nekaj zasluče in ves načrt pada nenadoma v vodo.

»Kmet je opravič — bremo dalje v »Kmetškem listu« — svojo najvažnejšo državljansko dolžnost. Šel je volit in izvolil je svoje zastopnike. Od poslanecv pričakuje dela... Na njih, ki nosijo odgovornost za javno življenje, za javno gospodarstvo, je sedaj, da pokažejo, kaj znajo. Oni imajo besedo in od njih je odvisno, kako in koliko bodo upravičili kmetovo zaupanje. Mesto pričakovanega dela, in to podvojenega dela, pa izbruhnejo krize, ki onemogočajo vsako koristno delo.

Uničen original bosanskega agrarnega zakona

Sarajevo, 3. julija. n. Pri današnji razpravi zaradi bosanske agrarne afere je bilo prečitanih mnogo spisov in dokazil. Med drugimi so prečitali tudi sporočilo ministrstva za gozdove in rudnike, da je bil uničen rokopis zakonskega načrta, ki ga je zahtevalo sodišče v zvezi z zaslišanjem obtožencev glede agrarne afere. Rokopis je bil uničen takoj potem, ko je bil zakonski načrt dotiskan.

Gospodarstvo

Naše državne finance v aprilu

Finančno ministrstvo objavlja v »Službenih novinah« svoj običajni mesečni pregled o gibanju državnih financ, in sicer za mesec april. Ker je z 31. marcem poteklo proračunsko leto, vsebuje izkaz poleg podatkov o dohodkih in izdatkih na breme proračunskega leta (odnosno proračunskih dvanajstin) ločeno še podatke o naknadnih izdatkih in dohodkih po proračunu za preteklo proračunsko leto, kajti računsko leto traja v državnem računovodstvu, kakor znanu, do konca avgusta.

V mesecu aprilu so znašali dohodki državne administracije po novem proračunu 467.1 milijone Din, izdatki pa 417.6 milijona Din. Poleg tega je imela državna blagajna po starem proračunu še 34.4 milijona Din dohodkov in 183.4 milijona Din izdatkov. Skupaj so torej znašali dohodki državne administracije po novem in starem proračunu 501.5 milijona Din in skupni izdatki na breme starega in novega proračuna 601.0 milijona Din.

Po preteklu trinajstega meseca računsko leta 1934—35 so dosegli državni izdat-

ki na breme prejšnjega proračuna 634.4 milijone Din, dohodki pa 670.2 milijona Din. Presežek dohodkov pa je le računski presežek, kajti na breme starega proračuna je bilo ob koncu aprila še za 254.1 milijona Din likvidnih, a neizplačanih računov.

Državna podjetja so imela v aprilu po novem proračunu 236.3 milijona Din dohodkov in 185.1 milijona Din izdatkov; na breme starega proračuna pa je bilo vrhu tega 10.5 milijona Din dohodkov in 114.1 milijona Din izdatkov. Ob koncu 13. meseca računsko leta 1935—36, so dosegli dohodki 332.7 milijone Din, izdatki pa 284.9 milijona Din. Tudi tu je treba upoštevati likvidne a neizplačane račune na breme starega proračuna, ki so ob koncu aprila znašali 183.2 milijona Din.

Skupaj so znašali ob koncu letošnjega aprila likvidni a neizplačani računi v državni administraciji pri državnih podjetjih na breme starega proračuna 437.3 milijona Din, na breme novega proračuna pa 59.3 milijona Din, tako da so v celoti znašali 496.6 milijona Din.

Pred spremembami glede pridobnine in zgradbine

Beograjska »Pravda« od 3. t. m. prinaša zanimive informacije glede sprememb, ki jih pripravljata finančni minister g. Dušan Letica o pogledu davčnega zakona. Te spremembe bi pomenile nov važen korak v pravcu ukinitja davčnih pretiranosti in krivico. Po zatrtju omenjenega lista je pričakovati spremembo glede pridobnine, zlasti ukinitje pretiranosti, ki jih je prinesel znani člen 7. lanske februarске davčne novele (davčni minimum na osnovi najemnine za stanovanje in lokal). Nadalje doznava »Pravda«, da bodo izvršene tudi spremembe glede zgradbine. Kakor znano, so do leta 1933. plačevali lastniki novih hiš z davčno prostostjo le 3% zgradbine. Z zakonom o naknadnih in izrednih kreditih od 23. decembra 1932. pa je bila ta odstotek povišan na 6% za vse zgradbe, ki so postale zavezane davku do konca leta 1931., odnosno na 12% za vse zgradbe, ki so bile pozneje dovršene ali pa bodo še dovršene. To povišanje zgradbine na nove hiše, ki je izjzvalno upravičeno kritiko, je v zadnjih dveh letih hudo oviralo gradbeno delavnost, ki bi jo bilo treba v sedanjih časih podpirati z najizdatnejšimi olajšavami, kakor to delajo v drugih državah. Ponovno kritizirana je bila zlasti določba, da so podvržene 12% davku vse hiše, ki se bodo šele gradile, ko je vendar tudi za fiskus bolj koristno, da se pri 3% starem davku gradi več hiš, kakor pa če pri 12% davku pade gradbena delavnost na minimum. S povišanjem zgradbine na one hiše, ki so že dobile davčno olajšavo (od 3 na 6%) pa so bile vrhu tega lastnikom novih hiš odvzete pridobljene pravice. Kakor doznava »Pravda«, bo zgradbina za nove hiše z davčnimi olajšavami zopet znižana za 3%, kakor je bila prvotno.

Denarni zavodi in Narodna banka

Te dni se je vršila seja upravnega odbora Narodne banke, na kateri so med drugim razpravljali o možnosti glede ukrepov, ki bi jih Narodna banka lahko napravila v korist bankam. Diskusija o tem vprašanju se je vršila na osnovi referata glavnega ravnatelja dr. Protića. Iz tega referata je razvidno, da so denarni zavodi sredi leta 1931., to je pred nastopom krize denarnih zavodov, dolgovali Narodni banki v eskontu 471 milijonov Din, ob koncu istega leta še 771 milijonov, ob koncu leta 1932. pa 1206 milijonov. Že predlanskim je ta zadolžitev denarnih zavodov pri Narodni banki pričela nazadovati in se je to nazadovanje tudi lani nadaljevalo, ko so ob koncu leta denarni zavodi dolgovali v eskontu samo 870 milijonov Din, dne 15. aprila t. l. pa le še 802 milijona Din. Od konca leta 1932. so torej denarni zavodi odplačali Narodni banki eno tretjino dolga, to je 404 milijone Din. Na drugi strani pa je treba upoštevati, da so imeli 15. aprila denarni zavodi pri Narodni banki za 167 milijonov Din zbirnih vlog in za 251 milijonov Din blagajniških bonov Narodne banke, skupaj torej za 418 milijonov Din terjatev, pri eskontnih obveznostih, kakor rečeno, 802 milijona Din.

Stanje Narodne banke

V zadnji četrtini junija se je zlata in devizna podlaga Narodne banke zmanjšala za 3.8 na 1364.7 milijona Din, medtem ko so devizne rezerve izven podlage narasle za 3.0 na 187.0 milijona Din. Menična in lombardna posojila so se povečala za 11.1 na 1786.1 milijona Din. Obrok bankovcev se je dvignil za 119.2 na 4473.2 milijona Din, obveznosti na pokaz pa so se istočasno skrčile za 124.9 na 1199.8 milijona Din. Vrednost zlata in devizne podlage skupaj s premijo znaša 1753.6 milijona Din in križje v zlatu in devizah 30.91% (prejšnji teden 30.9%). Kritje v samem zlatu pa znaša 28.37% (28.22%).

Gospodarske vesti

Stanje vlog pri slovenskih hranilnicah. Dodatno k našemu članku v ponedeljskem »Jutru«, kjer smo navedli podatke o gibanju hranilnih vlog pri hranilnicah izven dravske banovine in v dravski banovini, smo prejeli od zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani statistiko hranilnih vlog pri vseh 29 samoupravnih hranilnicah v Sloveniji, iz katere je razvidno, da so vloge na knjižice in v tekočem računu od konca januarja do konca marca narasle od 1072.2 na 1086.1 milijona Din, do konca maja pa so se zopet skrčile na 1070.4 milijona Din. Tu je treba upoštevati, da so v prvih mesecih nekatere hranilnice še priplovale obresti za preteklo leto. V celoti so vloge od konca januarja do konca maja padle za 1.7 milijona Din; pri tem vidimo, da so se v tem razdobju vloge na knji-

žice zmanjšale za 7.1 milj. Din, v tekočem računu pa so v istem času narasle za 5.3 milijona Din. Upoštevati pa je treba, da so po dolgoletnih izkustvih najmanj meseci april, maj in junij za hranilnice običajno slabi, ker potrebujejo kmetje denar za poljska dela in dvigajo baš v tem času svoje prihranke.

Hmeljski nasadi. Hmeljarsko društvo za dravsko banovino poroča 2. t. m.: Poglavitna dela v naših hmeljskih nasadih so po večini izvršena. V bujnih hmeljskih so rastline lepo obložene s stranskimi poganjki, na katerih se prikazujejo cvetni nastavki, ki pa bi za nadaljni razvoj potrebovali poveljnih padavin. V manj bujnih nasadih je rastlina bolj vitke rasti. V posameznih delih okoliša so hmeljarji pričeli z obrambnim delom zoper uši.

Lesni trg. Naročila, ki so jih slovenski lesni izvozniki dobili za izvoz v italijanske kolonije, so bila pretekli mesec že efekturirana, novih takih naročil pa trenutno ni. Napovedujejo sicer nove dobave, toda šele v septembru. Cene za blago III. in IV. vr-

Sport

Jugoslavija je dobila balkanski pokal

Zastopnik balkanskega nogometnega saveza kapetan Drandžijev je v ponedeljek zvečer posetil predstavnike JNS ter jim sporočil, da je bolgarski nogometni savez sklenil izročiti Jugoslaviji balkanski pokal kot zmagovalki na prošli balkanijadi. Ne glede na to pa bo vložila pritožbo pri FISI, a ne proti jugoslovenski reprezentanci, marveč proti sodniku Hadžipulosu, ki je baše slabo sodil.

Bolgarski nogometni savez predlaga dalje, naj bi se odigrala v teku letošnjega poletja tekma med bolgarsko in jugoslovensko reprezentanco.

Maratonski tek prvič v Ljubljani

V nedeljo 7. t. m. se vrši v Ljubljani prvi del lahkoatletskega prvenstva za posameznike. V okviru Ljubljani odmerjenih točk — druge se vrše zopet delno v vseh ostalih večjih mestih države — se bo vršil tokrat pri nas tudi maratonski tek, najtežji in najizminivejši vseh lahkoatletskih točk. Znani maratonce, med njimi: prav Stane Sporn ter lanski in letošnji udeležene balkanijade I. Starman in drugi so že prijavili svojo udeležbo prireditelju SK Iliriji. Pridružili se jim bodo nekateri novi atleti iz Maribora, Celja in Ljubljane, tako da obeta biti borba zelo privlačna in zanimiva.

Istočasno s maratonskim tekom se bodo ina igrišču Primorja vršile še nekatere točke, tako balkanska stafeta in propagandni lahkoatletski noster Ilirije. Proga za maratonski tek bo predvidoma šla skozi Ježico, rojstni kraj maratona Sporna, dalje v Domžale približno do Lukovice in nazaj na izhodno točko na igrišču Primorja. Opozorjamo na zgodnjo uro starta okoli 7. zjutraj.

Službeno iz ZP

Verificirajo se dosežni rezultati tekem za ZP. Tablica je torej naslednja:

Grafika	3	3	0	0	16	1	6
Hermes	3	2	0	1	19	4	4
Svoboda	3	1	0	2	6	25	2
Zalog	3	0	0	3	4	15	0

Na znanje se vzame in odobri blagajniško poročilo. Odpadajoči del čistega dobička naj prizadeji klubi dvigneti pri g. Rotu, kontrolorju direkcije državnih železnic, Ljubljanski dvor, od 10. do 12. dneвно do 31. avgusta, sicer zapade v korist blagajne za ZP.

Vzame se na znanje, da se zaključna seja odbora ZP ni mogla vršiti preje, ker se je čakalo na rešitev raznih prošelj in na odpis taks.

Važne lahkoatletske prireditve

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija) opozarja se vse aktivno članstvo na redne treninge dnevno od 17.30 naprej in se poziva, da se slednjih redno udeležuje zaradi udeležbe na naslednjih večjih lahkoatletskih prireditvah: 6. — 7. julija v Ljubljani, drž. prvenstvo poedincev I. del (Maraton in balkanska stafeta) in propagandni miting Ilirije; 8. — 4. avgusta prvenstvo Ljubljane za poedince; 16. — 18. avgusta prvenstvo Jugoslavije za poedince II. del na našem igrišču; 1. septembra troboj Avstrija: Italija; Jugoslavija v Vidmu (Italija); 15. septembra inter-

ste so v zadnjem času nazadovale in se sedaj gibljejo na isti višini, kakor so bile ob koncu preteklega leta. Tudi cene tesnemu lesu so nekoliko popustile. To nazadovanje cen je deloma v zvezi z nizkim tečajem lire.

Bančne bilance. Prometna banka d.d. v Ljubljani izkazuje zal. 1934 čisti dobiček v višini 10.258 Din pri delniški glavnici 5 milijonov Din, hranilnih vlogah 0.8 milijona Din ter vlogah v tekočem računu v višini 9.2 milijona Din — Kreditna banka d.d. v Murski Soboti izkazuje za preteklo leto izgubo 57.000 Din (za leto 1933.33.600). Pri glavnici 1.5 milijona Din so lani znašale hranilne vloge 2.5 milijona Din, vloge v tekočih računih pa 4.5 milijona Din.

Zmanjšanje zlate podlage. Italijanske banke. Banca d'Italia zaznamuje v svojem izkazu od 20. junija precejšnje zmanjšanje zlate podlage, in sicer za 151.8 na 567.5 milijona lir. Istočasno pa so se devizne rezerve povečale za približno enako svoto, namreč za 152.1 na 206.9 milijona lir. Očitno je Italijanska banka prodala v inozemstvu zlato, da si utvari za tekoče potrebe večjo devizno rezervo.

Konkurz je razglašen o imovini Ivana Pks Da — W661.2 ynnbeto (umli mull) na Senice, gostilničarja v Ljubljani, Aleksandrova 5 (upravniki mase dr. Adolf Korč, odv. v Ljubljani; prijavni rok do 4. avgusta, ugotovljeni narok 9. avgusta).

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini naslednjih dolžnikov: Gradbeno podjetje inž. Franjo Dedek, mestni stavbenik v Ljubljani; (poravnalni upravniki dr. Boris Furlan odv. v Ljubljani; poravnalni narok 9. avgusta ob 9., prijavni rok do 4. avgusta); Putan Adolf, trgovec v Celju, Presernova 5 (poravnalni upravniki dr. Hodžar Jakob, odv. v Celju; poravnalni narok 22. avgusta ob 9., prijavni rok do 15. avgusta); Jakše Franc, trgovec v Celju, Krekova 4 (poravnalni upravniki dr. Richard Pintar, odv. v Celju; poravnalni narok 17. avgusta ob 11., prijavni rok do 10. avgusta); Pavla Marija Hilgert, posestnica in gostilničarka v Spodnji Hudičji (poravnalni upravniki dr. Rudolf Dobovišek, odv. v Celju; poravnalni narok 17. avgusta ob 9., prijavni rok do 10. avgusta); Koloman Prešer, trgovec v Domanjševcih (poravnalni upravniki dr. Nikolaj Pintar, odv. v Murski Soboti; poravnalni narok pri sreskem sodišču v Murski Soboti 3. avgusta ob 10., prijavni rok do 28. julija).

Borzna poročila
glej na 5. strani!

nacionalni miting K A C v Celovcu; 21. — 29. septembra Balkanijada v Carigradu itd. Poleg tega je v programu udeležba na raznih mitingih v dravski banovini (Celje, Maribor, Jesenice itd. Zagreb, Pragi, Bukarešti, dvoboja Č S R: Jugoslavija v Pragi, Avstrija: Jugoslavija v naši državi na raznih klubovih prireditvah. V jubilejnem letu naj aktivno članstvo sekcije pokaže vsostranski klubov napredek.

Prve letošnje medklubne kolesarske dirke na dirkalniški prireditvi v nedeljo 14. t. m. kolesarska sekcija Hermesa. Po udeležbi na dosedanjih cestnih dirkah je pričakovati kar najostrejšo konkurenco. Dirke se bodo pričele ob 16. uri. Natančnejši program bomo še objavili.

Motociklistične gorske dirke prireditvi v nedeljo 7. t. m. Hermesova motociklistična na progi Todraž-Lučne pri Gorenji vasi pri škofji loki. Pričakovati je, da bodo posetili te dirke mnogi izletniki in sportniki. Za vožnjo z avtobusom iz Ljubljane na kraj dirk se je treba prijaviti najkasneje do petka 5. t. m. pri načelnstvu Hermesa, Celovška cesta 81 ali pa telefonsko na št. 2343.

Koturski savez, podzveza Ljubljana obvešča, da se po dopisu saveza z dne 24. junija vrši juniorsko državno prvenstvo na progi Podsedu—Somobor—Kostanjevica in nazaj, skupno km 80. Startanje ob 7. zjutraj pri km 482 v Podsedu s obratom pri km 522 v Kostanjevici. Prijava za start je Din 10. Juniorski državni prvak preide v A kategorijo. Nagradnih bo prvih 5 vozačev. Razdelitev nagrad se izvrši takoj po dirki. Pozivajo se vsi klubi, da takoj prijavijo posavezu posamezne vozače, da se istim izstavijo potrebne legitimacije, ker brez istih bo start zabranjen.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Trening II. skupine in juniorjev ta teden odpade. I. moštvo naj se ravna po objavah v članski knjigi. V nedeljo zadnja prv. tekma z Rapidom, rezerva v preteklih.

ASK Primorje Lahkoatletska sekcija. Za miting Ilirije v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne določeni atleti morajo biti v stališču najmanj pol ure pred pričetkom. Startajo lahko tudi oni atleti, ki niso bili določeni, a se morajo tekom tedna prijaviti sekcijememu trenerju.

A S K Primorje (nogometna sekcija). Danes od 17.30 naprej strogo obvezen trening za ligo in prvo moštvo. Po treningu sestanek zaradi potovanja v Sarajevo.

S K Slovan. Danes ob 20. pri Krušicu članski sestanek vseh verificiranih igralcev.

SK Slova. Danes strogo obvezen trening. I. moštvo in rezerva ob 18. na igrišču.

Občni zbor društva športnih prijateljev v Ljubljani bo danes ob 20. v prostorih restavracije Struclje. V slučaju nesklepnosti se bo vršil pol ure pozneje ponovni občni zbor ob vsaki udeležbi.

S K Šestjan prireditvi ob priliki svoje 15 letnice v nedeljo 14. julija pester športni program, in sicer si je zagotovil udeležbo Primorja, Ljubljana, Atletikov, Celje, Olimpa, Celje, s katerimi bo odigral brzoturnir. Po tekah ob 19. na vrtu in v dvorani hotela »Union« zabavni večer, na katerem igra prvovrsten »Jazz-band«.

Nov grob. V Ljubljani je umrl g. Jože Zupan, bivši čevljarški mojster in mešan ljubljanski, star 74 let. Zapuščena pet hčera in sinov, med katerimi je sin France znani slikar. Pokopnika je poznala vsa starejša Ljubljana, saj je bil vedno prijeten družabnik, užival pa je tudi ugod solidnega obrtnika. Bodi mu lahka zemlja, preostalih pa naše iskreno sožalje!

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Menjaje se oblačno, morda tudi vihlje. Hladno.

Zagrebška vremenska napoved za danes: Toplo in stalno vreme.

S tako lahko

in hitrostjo doseči tako belo perilo je mogoče samo z

RIVIERA terpentinovim milom

ki je izdelano na podlagi olivnega olja.

Naši kraji in ljudje

Izseljeni rojaki zborujejo

Skupščina Zveze izseljenjskih zadrug in prvi kongres slovenskih izseljencev. — Za reševanje izseljenjskih vprašanj je v prvi vrsti potreben moderen izseljenjski zakon

Ljubljana, 3. julija. V delavski zbornici se je ves ponedeljek vršila letna skupščina Zveze izseljenjskih organizacij, na kateri je bilo zastopanih okrog 50 izseljenjskih društev iz države in inozemstva. Skupščino je vodil predsednik Milan Marjanovič iz Zagreba, navzočni pa so bili tudi zastopnik ministrstva za socialno politiko dr. Barac-Repsnik iz Beograda, zastopnik banske uprave v Zagrebu Juraj Kučič, ugledni delavec na izseljenjskem polju in novinar Ivan Mladinec iz New Yorka. Predsednik Zveze jugoslovenskih izseljencev »Kraljevič Andrej« Anton Glavnik iz Metza in predsednik Društva jugoslovenskih delavcev Mile Kolakovič iz Luksemburga.

Razpravljalo se je o vseh vprašanih, ki so bila že doslej na dnevnem redu izseljenjskih zborovanj, predvsem pa o repatriaciji in kolonizaciji izseljencev ter o ustanovitvi posebne banke za državi. S to zadevo se bo bavil podrobno odbor, ki je bil izvoljen na zborovanju. Skupščina je soglasno sklenila, da pristopi Zveza k delavski zajednici Jugoslovenov v tujini, ki ima svoj sedež v Zagrebu. Zelo zanimivo je bilo poročilo delegata Mladinec o našem izseljenstvu v Ameriki in o stikih med domačim in izseljenjskim tiskom. Zastopnik Narodnega izseljenjskega odbora v Ljubljani, strokovni tajnik Kravos je po pozdravu udeležencev izrazil svoje obžalovanje, da je tako važna skupščina ostala tako rekoč neopazna pri poklicanih predstavnikih naše javnosti. Zanimivo je bilo poročilo predsednika Zveze jugoslovenskih izseljencev v Franciji Glavnika iz Metza. S skupščine sta poslani vdanostni brzojavki Nj. Vel. kralju in knezu namestniku Nj. Vis. Pavlu, pozdravni brzojavi pa predsedniku vlade, ministru za socialno politiko in šefu izseljenjskega urada dr. Arankemu.

Dopoldne ob 9. se je pričel v dvorani banske uprave prvi slovenski izseljenjski kongres, ki ga je v zvezi z evharističnim kongresom priredila Družba sv. Rafaela. Zborovanje je vodil predsednik družbe pater Kazimir Zakrajšek, med udeleženci pa so bili tudi krški nadškof dr. Srebrnič, lavantinski škof dr. Tomažič, podban dr. Pirkmajer, odposlanec ministrstva za socialno politiko dr. Barac, kot zastopnik mestne občine dr. Rus, predsednik OUZD dr. Bohinjec, vodja Borze dela Vončina ter šef socialno-političnega oddelka banske uprave dr. Karlin. Podban dr. Pirkmajer je toplo pozdravil rojake izseljence ter izrazil zahvalo vsem organizacijam v tujini, ki lajšajo budo našega človeka. Želel je, da bi čimprej prenehale iz malenkostnih razlogov izhajajoče razprtije med našimi ljudmi v tujini, ko služimo vendar vsi enemu in istemu cilju — prosperu našo jugoslovensko domovino in srečnejši bodočnost vsega naroda.

Na zborovanje slovenskih izseljencev je prišel tudi predsednik Zveze izseljenjskih organizacij Milan Marjanovič. Zanimiva poročila so podali predstavniki raznih organizacij naših rojakov v tujem svetu po sporedi, o katerem je »Jutro« že poročalo pri napovedi kongresa. Dopoldne je bil kongres za nekaj časa prekinjen in se je ob 17. spet nadaljeval.

Med nadaljevanjem kongresa slovenskih izseljencev so bila prebrana pisma naših izseljenjskih organizacij širini sveta. Ta pisma so zgodovinski dokumenti dela, trpljenja in teženja našega življa v tujem. V poročilih izseljenjskih organizacij so izražene tudi ostre obsojbe vseh tistih, ki širijo mržnjo do jugoslovenske države, ne manjka pa tudi pritožb na naslov raznih činiteljev, ki ne posvečajo potrebne pozornosti našemu življu na tujem ter škodujejo tako interesom naroda in države.

Med vsemi težavami, ki jih prizadeva izseljenjsko vprašanje državam in izseljencem, je posebno pereče vprašanje mednarodnih pogodb za zavarovanje delavcev. O tem je referiral zastopnik JZS g. Rozman, ki je opozarjal na pomanjkljivosti zakonodaje z ozirom na izseljence. Za našo deseto banovino, kakor upravičeno nazivamo naš rod na tujem, je potrebna posebna zakonodaja, ki naj ustreza tako izseljencaem kakor državi. Preden pa se lotimo tega dela, je treba pri nas doma rešiti socialnopravno vprašanje in doseči splošno starostno zavarovanje, ki naj služi pri mednarodnih konvencijah kot sredstvo reciprocitete. Navedeno so bile tudi razne hibe konzularne službe in v resoluciji je bila spre-

jeta tudi točka, naj se na konzulatih za področje, kjer je mnogo slovenskih izseljencev, nameščajo sloven. uradniki. Mnogo se je razpravljalo o izseljenjskem arhivu in je predsednik OUZD dr. Bohinjec predlagal, naj se posvetijo tej zadevi vsi konzulati, vse naše kulturne institucije, banske uprave in tudi državna oblast. Dr. Bohinjec je pri slučajnostih sprožil tudi vprašanje, ki se ga je menda vsak bal nadežati. O mnogih problemih smo razpravljali in pojavljajo se vedno novi, je dejal, zavdati pa se moramo, da nam je najbolj potreben moderen izseljenjski zakon, s katerim naj se uredi gospodarska, nacionalna, socialna in politična vprašanja izseljenstva. Ta zakon pa mora biti tak, da bo temelj izseljenjske socialne politike.

O našem časopisu v inozemstvu je govoril g. Leo Zakrajšek, ki je naglašal, da dobivajo naši izseljenjski listi prva poročila z Dunaja in Rima, ki nam niso v prid, zato naj kongres apelira na jugoslovenski presbiri, da uredi poročevalsko službo za izseljenjske liste.

Predsednik pater Zakrajšek je zaključil kongres s prošnjo, naj delajo vsi po svojih močeh v korist rojakov na tujem. Skrbimo za svoje brate, pomagajmo jim do obstanja in ohranimo jih v interesu države in naroda.

Delavsko okrevališče na Gorenjskem

V solčni legi, sredi divne Gorenjske, stoji že skoraj povsem prenovljeno enonadstropno okrevališče ljubljanskih mestnih delavcev, članov mestne delavske zavarovalnice. Oddaljeno 10 minut od železniške postaje Otoče, nekaj metrov od državne ceste, je ta novi dom oddiha in počitka kakor ustvarjen, da nudi vsako leto našim bolehnim in okrevajočim delavcem nekaj dni lepe spremembe in miru. V Posavcu stoji in mimo njega teče smaragdno zelena Sava, ki jo z juga pozdravlja Sv. Jošt, s severa široki hribi Stola, krog in krog se pa košati jo krasni gorenjski gozdovi. Kamor človek pogleda, povsod vidi vabljive izletne točke, bele vasice, bele ceste, mične cerkvice, takoj za hribom nad državno cesto je pa naša najznamenitejša romanska pot na Brezjah. Tako stoji to okrevališče res sredi našega gorenjskega raja in postane morda že v bližnji bodočnosti važna tujsko-prometna točka. Zakaj ta dom »Pri Posavcu«, kakor se mu bo reklo, ni namenjen samo članom mestne delavske zavarovalnice, temveč prav vsem, le s tem razliko, da bodo člani plačali za vsa oskrbo s hrano in posteljo 18 Din, nečlani pa 28 Din dnevno.

Glavno poslopje je dolgo 18 m, široko 12 m, ima v pritličju odprto, v prvem nadstropju pa prav tako veliko zaprto verando. V pritličju so gostilniški prostori, dve veliki sobi z lepo urejeno kuhinjo, v kateri bo gospodarila odlična kuharica sestra g. upravitelja Zobra. Prvo nadstropje ima kar značaj soldnega in prijetnega majhnega hotela, ki ima eno sobo s štirimi posteljami, dve sobi s po dvema posteljama, tri pa s po eno posteljo. Vprašanje podstrešja še ni povsem rešeno. Bržkone ga bodo preuredili tako, da bo imelo pet samskih sob, kar bi bila nedvomno najboljša rešitev.

Tudi v higienskem pogledu je idealno preskrbljeno. Kopalnica je sicer skupna, a ločene so umivalnice in sicer dve za ženske, dve za moške. Okrevališče ima tudi svojo ledenico tik ob samskem kopališču. Preskrbljeno je v vsakem pogledu za letovišarja in za tistega, ki je na pot okrevanja. Dobra hrana s popoldanskim malico. Sava in krasen prod za solne potrebe, sadni vrt z veliko trato, kegljišče in balinišče, radio, vzorna uprava, ros nizke cene bodo vsakemu prijetno osladile počitniške dni. Sobe za tuje so dobro ločene od splošnih gostilniških prostorov, tako da gostje, ki gredo zgolj počivati, ne bodo nič moteni. Vsa oprema je povsem nova. Poslovstvo, ki meri blizu 6000 m², je s poslopji vred vredno dobrega pol milijona Din. Za dobro pitno vodo je poskrbel naš priznani strokovnjak doc. dr. Rakovec, ki je preiskal

ves teren. Ureditev okrevališča, administrativna dela je vzorno izvršil mag. uradnik. Kogovšek.

Največje priznanje gre magistratnemu ravnatelju g. Jančigaju, ki je prvi dal idejo, da dobe mestni delavci svoje okrevališče v Posavcu pri Otočah v osrčju gorenjske dežele, je kar idealna rešitev za naše mestne, počitka in zdravja potrebne delavce. Upamo in želimo, da jim bo v vsakem pogledu vkorist in da postane dom »Pri Posavcu« tudi nova postajanka našega tujkega prometa.

Zbor Orkestralnega društva

Ljubljana, 3. julija. V torek zvečer se je vršil v Ravniharjevi sobi ljubljanske Glasbene Matice 15. redni letni občni zbor matičnega Orkestralnega društva, ki ga že 15 let odlično vodi banski svetnik dr. Ivan Karlin. Udeležba članstva je bila dobra, v dokaz živga zanimanja za mislijo društva. Iz poročila tajnika inž. arhitekta Jožeta Platnerja je razvidno, da je bilo društvo v pretečeni koncertni sezoni zelo agilno. Nastopilo je 15krat samostojno, deloma pa sodelujoč pri drugih koncertnih prireditvah, saj brez njega skoraj ne bi moglo pri nas sestaviti simfoničnega orkestra večjega formata. Dvakrat je društvo koncertiralo tudi na Golniku, potem pa zelo uspešno v Murski Soboti in v Ljutomeru ter bilo povsod sprejeto z navdušenjem. S koncertnimi nastopi po deželi vrši društvo važno kulturno mislijo ter širi razumevanje za orkestralno glasbo. Tajnikov namestnik g. Milan Grošičar je podal zanimivo statistiko obiska vaj. Bilo jih je 81 in bile so maksimalno obiskane od 90 odstotkov vsega članstva. Blagajniško poročilo, ki ga je podal prof. Ivaničič, kaže, da kriza tudi društvu ni prizanašala, a da je blagajniško stanje po zaslugi velikodušnih podpornikov Filharmonične družbe, banske uprave in direktorja državnega konzervatorija g. Betetta dokaj ugodno.

Ostali je dosedaj odbor s predsednikom dr. Karlinom na čelu. Pri slučajnostih so bile določene smernice bodočega društvenega delovanja, slemenjeno pa je bilo tudi število članstva z dobrimi mladimi močmi.

Beda steklarjev

Paračim, 3. julija. Kakor po vseh večjih industrijskih središčih Srbije, je tudi v Paračimu, ki ima dvoje velikih tvorniških podjetij, Teokarjevićevo in pa steklarno, večja kolonija slovenskih delavcev. Po največ so zaposleni pri Srpski fabriki stakla, ki je last velikega Ablovskega koncerna, kateremu pripadajo vsa pomembnejša steklarska podjetja v državi. Tovarno, ki ima zaposlenih okrog 600 delavcev, je leta 1928. prevzal koncern od Beogradske zadruge. Pred petimi leti je paračimska steklarna najela večje tehnično kvalificiranih delavcev bivše zagorske steklarne, ki so se naselili tu s svojimi družinami. Kakor so bili pa delavci izprva veseli, da so se grozote brezposelnosti rešili k novemu delu, jih je v Paračimu zateklo razočaranje za razočaranjem. V zadnjih petih letih je podajala večje število kvalificiranih delavcev, ki beležijo do danes za cel dve leti brezposelnosti dni.

A komaj so si ob rednem obratovanju zavzeli čas za eno pomoč, jim spet grozi nov udarec. Pred kratkim je vodstvo podjetja objavilo, da bo za 20 odstotkov znižalo mezde. Plače steklarjev so, če upoštevamo izredno težko delo pri vročini do 60 stopinj, že doslej izredno nizke. Poleg tega, da je steklarsko delo do skrajnosti naporno, je tudi za pljuča precej škodljivo, povrhu pa je paračimska tvornica še brez prave ventilacije. Zato steklarji po pravici upajo, da bo podjetje našlo kakšno drugo, pravičnejšo pot, če mu je treba popravljati bilanco ravno vesje.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

malonila od pristana in od svetih luči starinskega mesta.

Še danje smo postavili po krovih in zeli v tiste zlate splitke luči, potem se je nad nami zgrnila temna noč. Enakomerni klopot strojev, na gornji palubi jazz in ples, po hodnikih in dvoranah sprehajanje trudnih, pa radovednih potnikov — kmalu po polnoči pa se je vse umirilo v prijetnem sladkem snu.

Ko se je sonce že vzpelo iznad hercegovskih golih skal in pozlatilo morje okrog zelenega Mljeta in Korčule, prihajajo prvi zani vstajajo iz labirintov na

Jubilej Kadilnikove koč na Golici

Dne 18. 7. m. je poteklo 30 let, kar je bila otvorjena Kadilnikova koč na Golici. Priprave za graditev koč so se sicer pričele že leta 1903 takoj, ko je bila dne 19. aprila istega leta ustanovljena podružnica Slovenskega planinskega društva za kranjskogorski okraj s sedežem na Jesenicah. S pomočjo osrednjega društva in mecena Frana Kadilnika se je mladi podružnici pod vodstvom prvega načelnika Milana Gustina takratnega učitelja na Jesenicah, posrečilo, da je graditev koč tako napredovala, da je bila v jeseni leta 1904 že pod streho. V letu 1905 se je zgradba popolnoma izgotovila ter opremljena z najpotrebnejšim inventarjem. Svečano je bila otvorjena 18. ju nija ter izročena kot zavetišče turističnemu prometu.

Kadilnikova koč na Golici ni bila važna samo kot planinska postojanka, temveč je zlasti v predvojni dobi bila viden znak nacionalne zavesti Jeseničanov. Jesenice, eden največjih industrijskih krajev na takratnem Kranjskem, so bile tudi širši javnosti znane kot pozorišče vročih nacionalnih bojov. Zlasti se je to bojno razpoloženje stopnjevalo ob času graditve karavanske železnice v letih 1902—1906. Nacionalni boji pa niso ostali samo v dolinah, temveč so bili zanešeni tudi v naše gore. Nemški »Alpenverein« je kaj pridno gradil postojanko za postojanko in resno se je bilo bati, da se mu bo posrečilo, dati našim slovenskim go ram nemško obiležje. Nič manj kakor »Al penverein« pa so se trudili tudi naše narodno zavestni slovenski planinci pod okriljem SPD, da so stremeljnjaja tujca na naši zemlji kolikor mogoče zadržati. Hoteli so pokazati široki javnosti, da je zemlja ob Triglavu čisto slovenska.

Posledice teh narodnih bojov so bile v turističnem pogledu prav razveseljive. SPD je s pomočjo svojih podružnic, ki so se kaj hitro ustanovljale ena za drugo pridno gradilo nove planinske postojanke zlasti tam, kjer je tujec silil v osprejde. Tako so rastle planinske koč predvsem v triglavskem pogorju, pa tudi v ostalih gorskih predelih ki so prihajali v poštev pri razvoju turizma.

Naš narodni nasprotnik je kmalu spoznal da bo v doglednem času postala tudi Golica ena izmed najvažnejših točk za turistični promet in si je postavil na njenem pobouju že leta 1892 svojo koč. To dejstvo in narodna zavest Jeseničanov sta dala v prvi vrsti pobudo za to, da si je podružnica na Jesenicah ob svoji ustanovitvi leta 1903 stavila kot glavno nalogo zgraditi koč na Golici.

Jesenjska podružnica SPD smatra za svojo dolžnost, da se spominja ob priliki 30 letnici: Kadilnikove koč z velikim spoštovanjem njega, ki mu mora biti hvaležna za brezmejno poštvalnost pri ustvarjanju tega vidnega spomenika narodne zavednosti na karavanskem pogorju. To je naš nepozabni patron koč rajni Fran Kadilnik. Njemu gre v prvi vrsti priznanje za to planinsko postojanko. Spominjamo se ga radi tega kot velikega dobrotnika, ki je osebo največ žrtvoval za koč in kot očeta slovenskih planincev. Slava njegovemu spominu ob 110 letnici njegovega rojstva (1825—1935).

Istotako se podružnica s hvaležnostjo spominja tudi vseh poštvalnih svojih do brotnikov, kakor tudi ostalih jeseniških občanov, ki so prevzeli skrb za izvršitev zgradbe in jo tudi gmotno v izdatni meri podprli. To velja prav posebno tudi za osrednje SPD, ki je delo jeseniške podružnice podpiralo tako v moralnem kakor tudi gmotnem oziru.

Podružnični odbor je sklenil, da bo postavil 30 letnico otvoritve Kadilnikove koč na svečan način dne 7. julija na Golici. Vse planince, prijatelje in obiskovalce Golice vabimo, da se te proslave v kar največjem številu udeležijo.

Odbor podružnice SPD na Jesenicah.

Najmlajša slovenska pilotka v Ameriki

Cleveland, konec junja. Mesto Girard se lahko že nekaj dni ponaša če ne s najmlajšo, po vsaj z eno najmlajšo pilotko v Ameriki in morda celo na vsem svetu. Prvič je namreč sama vodila letalo v sinjih višavah hčerka znane slovenske družine Dočičeve, 14 letna Štefanija. To mlado Slovenko veselijo talstvo v toliki meri, da si je včas svojih mladosti priborila sprejem v pilotski

IZDELEK »UNION«, ZAGREB.

kurz. Po prvem samostojnem poletu pa bo morala čakati še dve leti, da bo z dopolnjenim 16. letom dobila uradno pilotsko dovoljenje.

Kdo ve, če se ne bo nekoč Girard ponašal s svojo drugo Amalijo Erhart, ki je danes najslavnejša pilotka na svetu. Posebno ponosni pa bodo seveda slovenski izseljenci, če bo njihova rojakinja Štefanija Dočičeva njena vrstnica.

Pogreb dijaka Konečnika

Škofja Loka, 3. julija. V nedeljo popoldne so na loškem pokopališču pokopali k večnemu počitku dijaka mekarske šole Avgusta Konečnika, ki je kakor znano, na Vidov dan pri Hudčevih brvi našel smrt pri kopanju. Na mrtvaški oder so ga bili položili v Wolkenpergovi grajski kapelici. Kapelica je bila izpremenjena v cveteh vrst zaradi prekrašenih vencev in šopkov, ki so jih poklonili pokojnemu mladeniču njegovi šolski tovariši ter, profesorski zbor, Sokol in drugi. Zahni spreodi, kokorsnih v škofji Loki ni mnogo videti, je krenil izpred puštalenskega sradu v mesto. Konečnika so spremenjali na njegovi zadnji poti sošolci in učitelji. Sokoli pa v kroju in s praporom. Iz pokopališča domovine Gradčica pri Slovengradcu sta prišla na pogreb brat in sestra, mater pa je izguba dobrega sina tako potrla, da ni mogla na daljno pot. Ob grobu so govorili ravnatelj zavoda inž. Srečo Šabec, za šolske tovariše Srb Savo Čorkovič, v imenu Sokola pa Rudolf Horvat. Vsi so naglašali vrline pokojnega mladeniča, ki je obetel vse najboljšje. Kakor prej pred kapelico, je tudi ob grobu zapel žalostinke pevski zbor loških Sokolov, potem pa je zemlja sprejela v svoje varstvo ostanke ljubčevinega in ljubljanskega dijaka in Sokola, ki bo ohranjen v najlepšem spominu.

Narod, ki pozablja brate v sužnossti, tepta svojo čast! »Bran-l-bor« se briga zanje. Pristopajte!

Zločinski napad

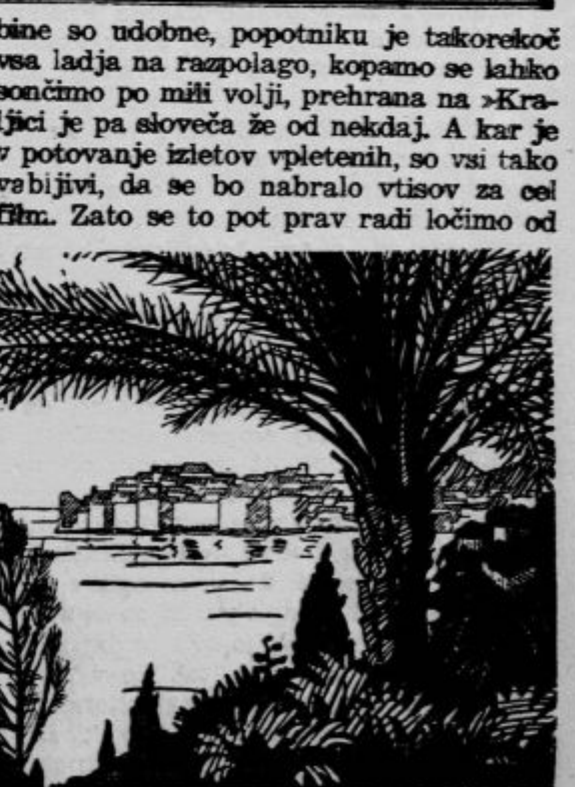
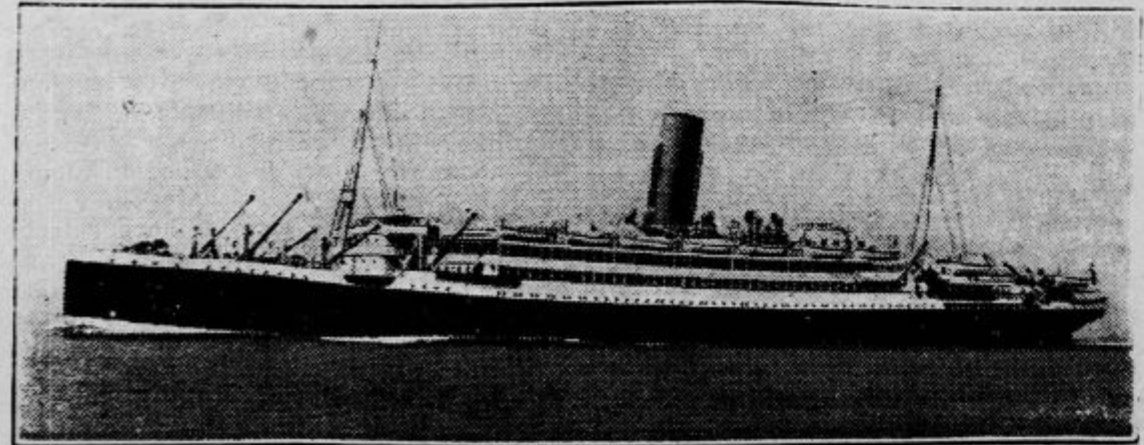
Ljubljana, 2. julija. Sredi ljubljanskega polja, med hišami Pokojniškega zavoda ob Tyrševi cesti in gozdom pri Klečah, a še ne na mestnem ozemlju, so danes dopoldne našli do nezvesti pobitega brezposelnega 46letnega delavca Leopolda Škerjanca iz Radometja pri Kamniku. Ležal je v travni na odprtem polju z veliko rano preko levega ušesa in glave, iz nosa in iz ušes mu je hla kri. Iz pisarne »Produkte«, ki se nahaja v bližini so telefonirali po reševalce, ki so takoj prihiteli z vozom in ranjenca prepeljali na kirurški oddelk. Njegovo stanje pa je, kakor nam poročajo iz bolnišnice, skoraj brezupno.

Kako je nesrečni Škerjanec prišel do tako težkih poškodb, še ni znano. O dogodku sta bili sicer takoj obveščeni policajski stražniki na Tyrševi cesti in pa orožniška postaja na Ježici, a poizvedbe do poznega popoldneva še niso privedle do kakšnega rezultata. Kakor pripovedujejo ljudje v okolici, ki jih je najdba pobitega človeka sredi odprtega polja zelo vznemirila, je neki kmet iz Stožic, ki je po 10. uri delal na njivi, videl kako sta v smeri iz mesta prihajala dva človeka. Spotoma sta se nekaj nervozno pričelata, pa tudi sicer sta se nekam čudno obnašala, saj sta korakala kar preko travnikov in njiv. Iznenada je eden od obeh pobral težak kamen na tleh in lopnil tovariša po glavi. Ko je napadeni obežal, je drugi mirne duše šel počasi dalje, kakor, da se ne bi bilo nič zgodilo. Ljudski glas ugiblje, da je prišlo do poboja zaradi neke ženske, stvar pa bo pojasnjena šele, kadar bo neznani napadalec prijet.

Kraljica Marija“ pelje izletnike JS v Grčijo in Egipt

Na krovu, 1. julija. To je odlični počitek: enajst ur drsi »Kraljica Marija« skozi noč od Splita do Dubrovnika, ko bi to pot zmogla v štirih urah. Kaj bi hiteči, ko se nam nikamor ne mudi. Šestnajst dni in noči je namenjenih onim trem stotinam izletnikov, ki jih je povabila Jadranska straža na svojo veliko potovanje v Grčijo in Egipt. Slovo v Splitu je bilo nenavadno toplo. Nedeljski večer, po nekaj vročih dneh je spet zapihnil svez burin, pa je poromalo

s promenade v pristanišče več kakor pol Splita. Železničarska godba je prišla izrat za slovo, a na gornjem krovu so se zbrali naši fantje-visokoolci — 29 jih je, članov akademikega pevskega zbora — in France Maroit je iz njih dvignil pesem, kakor da jih poje sto. Tako se je po vrcanju vseh potnikov menjavala muzika krepkih maršev z lepo našo pesmijo: Od Urala do Triglava, Morje Adrijsko, Adrij, pa zdrava ostani ... In je barka zaplaval, dvignilo se je tisoč

domačih krajev, da nam bodo po dveh acnih s svojo blago tišino še dražji, kakor so nam zdaj, ko jih nemi občudujemo, dresč v prelepem poetnem dopoldneva mimo Dubrovnika. —n.

Domače vesti

Bolgarska odlikovanja sokolskim delavcem. Kakor smo že poročali, je prišlo nedeljo posetilo Beograd večje odposlanstvo bolgarskih Junakov, da povabi naše Sokole na veliki zbor Junaka, ki se bo vršil v Sofiji od 12. do 14. t. m. Sestanek predstaviteljev obeh društev se je razvil v pristransko manifestacijo jugoslovensko-bolgarskega bratstva. Po akademiji, na kateri sta od strani gostov govorila general Raško Atanasov in univ. prof. dr. Mihajlo Minev, so bila podeljena visoka odlikovanja funkcionarjem SKJ. Med drugimi sta bila odlikovana podstarešina br. E. Gangl z bolgarskim redom za državljanske zaslugi I. vrste, br. Verij Svajger pa z istim redom III. vrste.

* **Napredovanja v sodniški službi.** V 4. skupino 1. stopnje so napredovali: Jože Rus, sodnik sreskega sodišča v Ljubljani, Fran Čoš, starešina sreskega sodišča v Mokronogu, Alfonz Cepuder, starešina sreskega sodišča v Ribnici, Franjo Gorenec, starešina sreskega sodišča v Gor. Radgoni, Nikola Antipin, namestnik državnega tožilca v Celju, dr. Albin Juhart, namestnik državnega tožilca v Celju, dr. Julij Fellahar, namestnik državnega tožilca v Ljubljani, Fran Juhart, sodnik sreskega sodišča v Mariboru, Valentin Bidovec, sodnik sreskega sodišča v Ljubljani, in dr. Vladimir Muha, sodnik sreskega sodišča v Ptuj.

* **Iz vrst članstva Slovenske dijaške zadruge v Pragi** so v letnem terminu zaključili študije naslednji člani: na medicinski fakulteti Karlove univerze v Pragi sta bila promovirana za doktorja vsega zdravilstva Polde Brenčič iz Loke pri Zid. mostu in Davorin Cijan iz Maribora, na tehnični visoki šoli Boris Pipan iz Maribora za gradbenega inženjerja in Stanko Murko iz Prage za inženjerja — arhitekta, na visoki politični šoli v Pragi France Gerželi iz Ljubljane na novinarskem oddelku in Viktor Vidmar iz Ljubljane na splošnem oddelku, na visoki trgovski šoli pa je bil diplomiran za inženjerja Jože Ozmeč iz Sv. Tomaža pri Ormožu.

Zvočni kino Ideal

DANES
LUCI ENGLISH
v veseloljri

HLADNA DEVICA

Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri

* Službeni list dravske banovine od 3. t. m. objavlja med drugim tudi pravilnik fonda gojencev pri ljubljanskem zavodu za poboljševanje mladoletnikov. Namen tega fonda je podpiranje študijskih gojencev od odpusta iz zavoda s potrebnimi obdelki in z denarjem za prvi čas, dalje podpiranje bivših gojencev, ki se v silo obrnejo na zavod, ter nabava in poprava učil in opreme zavoda.

* **Izid fotografskega razpisa JS.** Jadranske straža je bila razpisala natečaj za najlepše fotografije, ki slikajo življenje ob našem Jadranu. Razpisniške je dobilo 902 fotografije, od katerih jih je bilo 412 iz inozemstva. Tekme se je udeležilo 41 jugoslovenskih in 31 inozemskih fotomaterjev. Fotoklub na Sušaku je sam poslal 221 fotografij, iz tujih držav pa je bilo največ prispevkov iz Nemčije. Razpisniške je razdelilo 10 nagrad po 500 Din. in 100 Din. Nagrade je prejel 17 jugoslovenskih fotomaterjev, vsi ostali pa so iz inozemstva.

* **Naročnikom tedenske revije »Življenje in sveta«** sporoča uprava, da list zaradi sobotažne strojnih stavcev v Narodni tiskarni ne more pravočasno iziti ter jih prosi nekoliko potrpljenja. Vse zamujeno se bo nadomestilo.

* **Smrt zaslužnega vojaškega zdravnika.** V Skopju je umrl, zadet od kapi, 70 letni sanitetni brigadni general dr. Milan Zorajčič, ki si je pridobil velike zaslugе kot organizator vojaških zdravstvenih ustanov in kot strokovni pisatelj. Dr. Zorajčič je bil nevesniški rojak. Ko je bil na medicinskih študijah v Rusiji, se ni hotel več vrniti v Avstrijo, temveč se je napotil v Srbijo in je postal že leta 1890 srbski vojaški zdravnik. Udeležil se je pozneje vseh vojen ter z največjo iniciativnostjo in požrtvovalnostjo organiziral in vodil vojaške zdravstvene ustanove.

* **Zračno jadrnico iz Budimpešte v Jugoslavijo.** V občini Sarči blizu Petrovgrada je pristal znani madžarski aviatik inž. Lajoš Roter s svojo brezmotorno jadrnico, tipa Karakana. Startal je na letališču skautskega društva v Budimpešti v nedeljo popoldne ter dosegal višino 1.900 m. Proti večeru je pristal v Sarči brez nezgode.

SOLNČNE OPEKLINE
zdravi najsigurneje KAMILA KREMA in olje. Za solnčenje neprekosljivo.

* **Demonstracije v zagrebškem gledališču.** Na poslovnem večeru pevke Erike Družovičeve je prišlo do ostrih demonstracij proti upravniku gledališča, Konjovcu, ki ga gledališka publika dolži, da ni hotel obnoviti kontrakta z odlično in priljubljeno pevko. Že po prvem dejanju, ko so umetnici obsipali s cvetjem, so se slišali iz parterja klici proti upravniku, demonstracije so bile tako burne, da so se čule tudi v radiu, ki je prenašal predstavo. Upravnik Konjovc, ki je sedel v intendatki loži, se je med demonstracijo umaknil. V začetku tretjega dejanja so se demonstracije ponovile in je morala posredovati policija. Demonstranti so ostali pred gledališčem in so po zaključku predstave burno pozdravljali odhajajočo umetnico.

* **Zagreb potrebuje novo sred šola.** Tudi zaključek letošnjega šolskega leta potrjuje dejstvo, da v Zagrebu stalno narašča število srednješolcev in da znaša vsa letošnja pripravek že blizu 550 dijakov in dijakin. Srednješolski zavodi so prenapolnjeni in je v Zagrebu na vsak način potrebna še ena srednja šola z velikimi učilnicami.

Počitnice na Kofcah dnevno Din 45,- 55,-

* **Strašna suša na jadranskih otokih.** Po vsej severni Dalmaciji vlada že nekaj dni tropična vročina. Vsa kopališča so prenapolnjena. Zaradi silne suše trpijo največ otoki, kjer so se posušili studenci. Najhuje je na Kornatskih otokih, kjer se na pašnikih zbirajo velike ovčje črede. Zaradi pomanjkanja trave in vode je že mnogo drobnice poginilo. Z drugih otokov poročajo o veliki škodi, ki jo suša povzroča po vinogradih. Iz Šibenika vozijo parniki dnevno pitno vodo na otoke.

* **Velik požar na otoku Braču.** Za Suti-vanom na otoku Braču je požar uničil najlepše borove nasade. V kratkem času je upepelil štiri kvadratne kilometre lepega gozda. Na pomoč so bili pozvani splitski gasilci, ki pa niso imeli prevoznih sredstev za svojo akcijo. Ogenj je nastal po splošni domnevi zaradi zanikarnosti in brezobzirnosti nekih splitskih izletnikov, ki so taborili v lepem gozdu. Ognja, pri katerem so si kuhali večerjo, niso pogasili in je veter po gozdu raznesel iskre, ki so povzročile ogromno škodo. Povzročitelje požara zasledujejo orožniki.

* **Sestra zaklaga brata.** V Rasini pri Koprivnici se je odigrala krvava rodbinska tragedija. Na malem posestvu sta po smrti staršev živela brat in sestra 24 letni Milan in 23 letna Jela Labaš, ki sta se ves čas pripravljala zaradi razdelitve zapuščine. Te dni je tak prepis sestro tako razjaril, da je zgrabila za velik kuhinjski nož in zabodla z njim brata v levo prsno stran. Milan je v nekaj minutah izdihnil.

Z URAN KREMO

masirana koža postane v dveh urah na solncu temno rjava, lepa gladka in mlada 5398

* **Nova bankarska afera.** V Šabcu so zaprli predsednika Podrinske produktne banke, Velizarja Tadića, ki je osumljen, da je na škodo vlagateljev vzel iz banke poldrugi milijon dinarjev. Tadić je lastnik stare izvozniške trgovine, ki je nekdanji vršila dobikokane posle. Kakor domnevajo, je jemal iz banke velike vsote, ki pa jih je potem, ko je izvršil svoje kupčije, spet vračal. Neke kupčije pa so se izjavile in je v banki nastal primanjkljaj. Preiskava bo ugotovila, če so bili s Tadićem v zvezi tudi člani upravnega odbora in višji uradniki banke.

* **Razkrinkana vlomilska tolpa.** Po zgornjih Halozah je že več mesecev strahovala prebivalstvo vlomilska tolpa, ki je najrajši obiskovala vinske kleti in samotne hiše. Iz kleti so zločinci odnašali cele polovnjake vina, nekemu posestniku so pa odnesli tudi 36 litrov olja. Orožniki so naposled izsledili voditelja tolpe v osebi nekega pre-

možnega posestnika, ki je dolgo časa, varen pred sumom imel skladišče ukradenega blaga. Ko so ga orožniki vodili na železniško postajo v Ptuski gori, je mož razstrgal verigo in zbežal. Orožniki so ga ujeli. Med preiskavo je sprva vse tajil, pozneje pa je pri znel zločin ter izdal svoje skrivnice. Nevarna tolpa je štela 20 članov.

Za solnčenje uporabljajte samo NIGGER-OL, drogerija Gregorič, Ljubljana

* **Obitelj, ki pretepa svoje dekle.** Ni še dolgo od tega ko je imelo beograjsko sodišče za mesto veliko senzacijo z razpravo proti bogati Milici Kovačevići, ki je neusmiljeno pretepla svojo dekle. Ves čas razprave je v silnem ogorčenju hrumela nabito polna razpravna dvorana in malo je manjkalo, da ni ogorčena množica linčala obtoženke. Sedaj se je izkazalo, da je v Milici obitelji sploh udomačeno pretepanje dekel. Te dni se je pred hišo te obitelji zbrala velika množica, ki je hotela vlomiti vrata, ker so iz hiše odmevali obupni klici neke dekle, katero je pretepal Miličin oče. Policija je morala intervenirati in gospodar je bil takoj priveden pred sodišče. Žrtve divjaštva je bila tokrat neka mlada Dalmatinca. Stari Kovačević jo je neusmiljeno pretepal v zaprti sobi, ker mu je baje slabo očistila štedilnik. Obsodili so ga brezpogojno na 10 dni zapore in 250 Din globe. Tudi njega je pred sodiščem ozmerjala velika množica.

* **Pri ljudeh, ki so potrti preutrujeni,** za delo nezmogljivi, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in telesno sposobnost.

Regist. od ministrstva socialne politike in narodnega zdravlja C. br. 15485 od 25. maja 1935.

* **Grozen čin blazne matere.** V ljubljansko umobolnico so v torek pripeljali 35-letno posestnikovo ženo Marijo Kalanovo, doma iz Gorenje vasi pri Podbrezju na Gorenjskem. V hipnem navalu blaznosti je v ponedeljek po noči, ko je bil mož odsoten, vrgla dva otroka v vodnjak, kjer sta utonila. Orožniki so nesrečnico aretirali, pozneje pa so ugotovili, da je bila prepeljana v umobolnico. O dogodku je bilo obveščeno državno tožilstvo, ki je določilo sodno komisijo iz Kranja.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Od danes naprej vsi prostori samo 3.50 Din. Vsak dan nov program

Danes ob 4., 7. in 9. uri

Chaplin v džungli

SMEH

GROHOT

* **Dijeta tudi za lase.** Tudi kulturni razvoj moramo drago plačevati. Tega sene zavedamo v polni meri. So pa k sreči zdravilne instinkti, ki nas opozarjajo. Tako so nas opozarjali pri prehrani, česa sli umetni produkti na škodo naravnih redilnih sestavin. Moderna doba ograža v marsičem telesno notranjost in zunanost. Če skušamo slaba kozmetična sredstva korigirati naravo, potem so rezultati vedno slabi za lepoto, se bolj pa za zdravje. Lasje niso samo del celotnega organizma, temveč tudi sami mala živa organska celota, ki je zelo podvržena vplivom. Kakor ne more telo dalje časa prenašati ostre preslane hrane, tako tudi lasem ne prija ostri preparati. Tudi lasje potrebujejo svojo di-jeto. Samo blaga sredstva, ki ne dražijo kože ter so brez alkalinih sestavin, kakor pasta Sorela, varujejo lase. Sorela čisti, neguje in poživlja istočasno lase in lasišče. Redna nega s tem sredstvom je prava di-jeta za najbolj občutljivo lasno rast.

* **Opozarjamo na današnji oglas,** Ponavljajni tečaj za srednješolce.

* **Obdelale obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Tel. 21-24 ELITNI KINO MATICA Tel. 21-24

Danes ob 4., 7. in 9. uri

Henrik VIII in njegovih 6 žena

Bogat dopolnilni spored

Hladna dvorana

Iz Ljubljane

u— **Jubileji.** Tiskovna pomota je včeraj pokvarila 30 letnico poroke g. Aleksandra Wislaka učil in opreme zavoda. Ane iz Ljubljane. V poročilu o 40-letnici zvestega meteorološkega opazovanja pa je bilo popačeno ime jubilarca g. Ivana Skvarče iz Vrhnike.

u— **Slovenska matica** opozarja svoje ljubljanske člane, da so njene redne publikacije za leto 1935 (štiri knjige) že izšle ter jih lahko osebno dvignete do 10. t. m. vsak delavnik popoldne in popoldne v društveni pisarni na Kongresnem trgu 7. Po 10. t. m. bomo knjige dostavili članom na dom proti dostavnini 2 Din.

u— **Trgovinski obrati v poletnem času** in ob praznikih v Ljubljani. Združenje trgovcev v Ljubljani objavlja, da je glavna skupščina, katere se je vršila 22. junija t. l., sklenila, da se uvede za mesec junij, julij in avgust poletni čas in se bodo zaradi tega sklepa, pričenši s 3. t. m. odpirale trgovine ob 3. popoldne, zapirale pa ob istem času, kakor doslej, ker se naredba o odpiranju in zapiranju ne sme kršiti v tem smislu, da bi se obrati smeli zapirati eno uro kasneje. Ravnotako je skupščina sklenila, da se bodo v bodoče vsi trgovski obrati ves dan zapirali ob vseh zapovedanih in nezapovedanih cerkvenih praznikih izvenših v onih dneh, ko pade praznik na soboto ali ponedeljek, katere dni bodo obratovnice odprte do 12. ure. Ta sklep skupščine je odobrila banska uprava z odlokom dne 28. junija t. l. št. VIII/No. 2371/41. Uprava združenja pozivlja članstvo, da se v bodoče ravna po gornjih navodilih in sklepah skupščine.

u— **50 železničarskih otrok** odide drevo ob 18.16 na letovanje v Kraljevo. Pošilja jih pretežno na svoje stroške letos ustanovljeni železničarski krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani. Na postajo jih spremlja godba »Sloga«.

BOLGARSKA KERAMIKA

najboljše kvalitete kupite pri F. KOLMANU.

u— **Kres bo na ljubljanskem gradu** kurla Akademsko podružnica CMD drevo na predvečer sv. Cirila in Metoda. Javnost, zlasti pa akademsko in srednješolsko mladino vabimo, da se udeležijo prireditve v čim lepšem številu.

u— **Vrtna prireditev.** Društvo »Tabor« priredi v nedeljo 7. t. m. popoldne svojo letno vrtno prireditev na senčnem vrtni restavraciji pri »Levu« (Gospodstvena c.). Nastopil bo društveni mešani pevski zbor z narodnimi in umetniškimi pesmimi. Prosta zabava s srečolovom, šalja pošta in ples. Sodeluje železničarska godba »Sloga«. Ker je čisti dobilek namenjen za vzdrževanje prenočišča na Viču za brezposelne, se vsa javnost vabimo, da jim čimvečji udeležbi. — Odbor.

SEMO - SILK

u— **Dvoje nesrečnih voznikov.** Na Karlovski cesti je včeraj ponoči prišlo do karambola med avtomobilom in vozom, ki bi bil kmalu zahteval človeško žrtev. Neki ljubljanski taksi je vozil družbo dveh gospodov in dam proti Sušaku. Na Karlovski cesti mu je prišel nasproti pomočnik mesarskega mojstra Jakoba Jesiha iz Florjanske ulice, ki je vozil s konjem voz proti domu. Po nesrečnem naključju je šofer s tolikšno silo zavozil v oje in konja, ki ga je pomočnik, 30 letni France Južina, vodil pri gobcu, da je zbil vse oje, voznika pa vrgl ob tla in ga nevarno poškodoval. Tudi avto se je toliko razbil, da ni mogel nadaljevati vožnje, čeprav so potniki ostali nepoškodovani. Južina so dopolne reševalci prepeljali na kirurški oddelek. Prav tako so morali sprejeti v bolnišnici 53 letnega posestnika Janeza Gradiška iz Trzina, ki se mu je v Domžalah splašil konj in je pri tem padel pod voz.

Trilysin
BIOLOŠKI TONIKUM ZA LASE
JE SEDAJ CENEJŠI
večja stekl. D. 72.50
manjša stekl. D. 40.-

Iz Celja

u— **Uradni dan zbornice za TOI** za mesto in okolico, ki je bil določen na 2. t. m., bo v torek 9. t. m. ob 8. do 12 v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje v Razlagarji ulici.

u— **Upokojeni učitelji iz Celja** in okolice se sestanejo 6. t. m. popoldne v restavraciji g. Šribarja pri postaji v St. Petru v Savinjski dolini. Vlakovne in avtomobne zveze ugodne.

u— **Pustolovščina dveh mladih Celjanov.** Dva mladeniča sta pred dnem nagovorila nekega kmeta, da jima je izročil bratstvo knjižico Ljubljanske kreditne banke z vlogo 85.000 Din pod prevezo, da bosta knjižico dobro prodala. Pojela sta se v Zagreb, prodala knjižico zelo poceni, si z denarjem kupila avtomobil in se vrnila z njim v Celje, kjer ju je prestregla policija.

u— **63 letni dninarica Jožefa Kukovičeva** iz Loč pri Poljčanah.

u— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in ob 20.30 komedija »Zlata Katarina« in zvočni tehnik.

Iz Maribora

u— **Vasja Pirc se postavlja.** V kratkem se preseli v Ljubljano. Dukaški MEK ga je ob tej priliki izvolil za svojega častnega člana.

u— **Proslava mednarodnega združenja dne v Mariboru** bo v velikem obsegu na praznik Cirila in Metoda 5. t. m. (v primeru slabega vremena v nedeljo 7. t. m.) iz obsega povorki, ki krene z Botovškega trga ob 16. in vesolico na telovadnico Sokola I. v Koseskega ulici (Magdalensko predmestje). Pri koncertnem delu sodelujejo glasbeni in pevski društva. Koncertu sledi bipes, prosta zabava, ogmetenje itd. Za jedila in pijačo bo vsestranske preiskrbljeno.

u— **Banovinski arhiv v Mariboru,** sresko načelstvo, bo v času od 2. do 16. t. m. zaprt. V tem času odpadejo tudi vodstva v mariborskem muzeju.

u— **Peš na Oplenac** je mahni Mariborčan, 28 letni tkalec Beka Figo.

u— **Pohorski Semmering.** Mariborski odvetnik dr. Blanke gradi na Pohorju čedno poletno vilo. Tudi primarij dr. Robič namerava v bližini postaviti poletno hišo.

u— **Čarodej, ki dela tisočake.** Kot takšna slika obtožnica 43 letnega Josipa Muršeca iz Maribora, ki ima razen tega na vesti še več tatvin. Izvanbilo je lahko vernim ljudem precej denarja. Mali enat ga je obsojil na 7 mesecev zapore.

u— **V ribniku je utonila** v škalah 23 letna služkinja Frančiška Friškovec.

u— **30 kg saharina** so zaplenili v bližini železniške postaje. Saharin so našli pri nekem železničarju in nekem zasebniku. Kazen bo precej občutna.

u— **Obešenega** je našla žena svojega moža Jurja Janžekoviča na vsehivih v Spodnji Dobravi 170 pri Tenzem. Vzrok samomoru ni znan.

u— **Trije na enega.** 24 letni Adolf Kampf, doma iz ptujske okolice, je prišel v Maribor iskat službo. Trije neznanec so se mu pridružili, češ naj gre z njimi prenočevati. V Copovi ulici ga je eden od spremljevalcev zgrabil za vrat, drugi ga je z nožem ranil v obraz, tretji pa je segel po listnici, v kateri je Kampf imel razne dokumente in okrog 100 din. gotovine. Okoli 21.30 je našel Kampfa nezavestnega na tleh ravnatelj »Ptnika« J. Loos, ko se je vračal domov. Obveščena policija vodi preiskavo.

u— **Vlom pri grofu Pahti.** V stanovanju mlinarja pri grofu Pahti v Zgornji Kungoti so udri neznanzi klatkovi, pretaknili vse kote ter odnesli iz zaprte omare za 3000 dinarjev gotovine.

Kulturni pregled

Prešernovo erotično življenje

Neumorni raziskovalec našega Prešerna univ. prof. dr. Fr. Kidrič, čigar komentari rano izdajo celotnega Prešernovega dela nestrapno pričakuje naša javnost, je objavil v »Ljubljanskem Zvonu« več temeljnih razprav o Prešernovih Lavrah. V najnovejšem zvezku LZ št. 6/ obravnava poslednjo Lavro in obenem prikazuje pesnikovo razmerje z Ano Jelovskovo, ki mu je rodila nezakonske otroke.

Iz studij dr. Kidriča, ki v marsičem izpopolnjujejo odnosno popravljajo dosedaj znane podatke, v marsičem pa tudi odpirajo nove poglede, lahko sklepamo, da je bil Prešeren dokaj erogenega značaja, to se pravi: seksualnost je imela pri njem znatno vlogo. V danih družabnih razmerah pa je naletaval na velike ovire. Iz tega utegne kak bodoč psihanalitični raziskovalec sklepati, da so nastali v pesnikovi duši neki kompleksi, ki so vplivali tu di na njegovo poezijo. Za sedaj se drži raziskovanje realnejših tal. In v tem je prav dr. Kidrič priznana avtoriteta.

Iz razprave v najnovejši številki LZ dobimo nekoliko popravljeno in izpolnjeno podoba tega, kar je povedala Prešernova hči Ernestina Jelovšek v svojih znanih spominih. Ana, ki jo je spoznal 37 letni Prešeren kot 14 letno dekle, je bila lepa, toda naivna, trmoglavna in zelo preprosta

ženska, ki Prešerna ni mogla duševno povzdigniti in ne navdihniti. Dasi je bil vanjo zaljubljen in jo je nemara celo hotel vzeti za ženo, so vendar njene slabosti in napake počasi ohladile pesnikovo ljubezen. Vse kaže, da mu je bila Ana bolj seksualna, kakor erotično doživljala in temu primerno je tudi zavlačeval končno ureditev odnosov do matere svojih nezakonskih otrok. Dr. Kidrič dobro označuje razmerje med pesnikom in hčerjo ljubljanskega hišnika: »Bila mu je samo ljubica, a ne Lavra«.

Poslednja Prešernova Lavra je bila hčer ka gostilničarke »V Peklu« ali »Pri Metki«. Ta gostilna je bila na prostoru današnje Lavrentičeve hiše št. 13 v Vegovi ulici nasproti univerze. »Do konca 1841 se je Prešernova ljubezen do Ane že tako ohladila,« piše dr. Kidrič, »da je bil sprejemljiv za novo ljubezen: misel na Ano je začelo izpodrivati v njem novo zanimanje: zanimanje za Metkino hčer.« Toda seksualna vez z Ano je bila premočna, da bi jo bil mogel v tem pogledu slabotni pesnik prekiniti, in ker Metkina hči ni mogla trpeti vezi z Ano, je Prešerna zapustila. Takrat je Ana v drugič zanosila. Prešeren bi se bil moral sedaj dokončno odločiti. Strašno katastrofo je doživljal poej, ki se je v slabem trenutku materi svojih otrok laskal: »O, ko bi tudi tebe mogel res osrečiti!« Vzeml me, saj veš, da bi bila to moja največja sreča. »A poet? Prešeren je glo-

boko vzdihnil, podpri se je s komolci zakril si oči, ter se zamislil. Čez dolgo se je sklonil-bil je za deset let starejši. Nato je vstal, prijel Ano za rameni ter jo potisnil ven, rekoč: »Idi sedaj!... Po tem dogodku ga ni bilo dolgo, kajti še celo po denar je morala hoditi Ernestina dočinja z Iga.

Ko se je poslednja Prešernova Lavra, hči krmarice Metke, pričela ozirati po drugih, je Prešeren spesnil »Prošnjo« in »Vso srečo ti želim, a ko je bilo očitno, da jo je izgubil, se pesmi: »K slovesu« »Mor-nar«, »Netrohnjeno srce« in še nekatere. Julijo je opeval predvsem v sonetih. Metkino hčer le v obliki teksta za petje. Razmerje z Ano je trajalo še dalje in Prešeren je postal še tretji oče. Toda pesništvo ga ni navdahnilo več nobena ženska. »Hodil je/ po tla temote, kamor sreče ga te-gotne gotal nemil je ukaz«.

Dr. Kidriča studije o Prešernovih Lavrah so močno izpopolnile sliko Prešerna kot človeka in kot pesnika. Tudi pri našem poetu se je pokazalo to, kar pri ogromni večini pesnikov: samo ljubezensko hrepenenje, samo cilji, ki so trenutno nedosežni, se sublimirajo iz poželjave v fi-no pesniško erotiko. Lavro so idealizirane ljubice, kakor je bila pri Prešernu zlasti Julija, ne pa naivna Ane, ki predajajo vso trdnjavo brez velikega boja...

Pregled dalmatinske zgodovine

Kot tretji zvezek letošnjega Kola Primorske biblioteke Jadranske straže je izšel spis Ljuba Karamana »Dalmacija kroz vjekove u historiji i umjetnosti«. Ta

spis je bil v nekoliko manjšem obsegu objavljen že l. 1933. v francoskem prevodu za udeležence dubrovniškega mednarodnega kongresa Pen kluba. Sedaj izlazi razširjeni in predelani izvirnik, ki ga krasijo večje številne ilustracije, je za vsakogar uporabljiv priročnik dalmatinske zgodovine. Odkar je Dalmacija postala Jugoslovenom to, kar je Francozom Cote d'Azur ali še več, do slehernega inteligentnejšega obiskovalca zanimala nje zgodovina. Karamanova knjiga je kakor nalašč, da jo vzamemo na pot, ko greš na obalo našega Mediterana.

Knjiga je razdeljena po vekovih. Stari vek je obdelan prav na kratko: Kako so tu gospodarili Iliri, pa Grki in Rimljani, kakšna je bila Salona, kaj je treba vedeti o Dioklecianovi palači v Splitu, kje in kakšno so na tem »križišču vekov in narodov« sledovi zgodnjega krščanstva in selitve narodov. Obširneje, vendar pa prav tako pregledno je obdelan zgodnji srednji vek z dobro hrvaških narodnih krajev, s konflikti med Slovani in Benečani, z začetki in razvojem starohrvaške umetnosti. Doba 1102—1420 je obdelana v tretjem delu te knjige. Posebno zanimivi so podatki o bogomilstvu v Dalmaciji, o razvoju svobodnih občin v primorskih mestih, o starem Dubrovniku in zopet o umetnostnem razvoju v srednjeveški Dalmaciji. Doba beneških nadvlade in vlade (1420—1797) obravnava nadaljnje poglavje, ki ima zopet težiče v prikazih kulturnega in posebej še umetnostnega življenja. Pregled 19. stol. zaključuje knjigo Karamanova »Dalmacija kroz vjekove u historiji i umjetnosti« je spisana zgoščeno, vendar pa jasno in pregledno, tako da je nikjer ne obremenjujejo podrobnosti.

esti na škodo celote. Je v jedru kulturna zgodovina oziroma izmed tistih jugoslovenskih del, ki so bile močno izpostavljene tujim vplivom. Mediteransko podnebje, preko morja segajoči vplivi italije, v katerih se brutalna sila družin z nespornim kulturnim pronicanjem in posebej še z umetniškim starijanjem, vse to tvori na etnični osnovi slovenskega prebivalstva izredno zanimivo poglavje obče jugoslovanske kulture in politične zgodovine: Prijatelj Dalmacije bo težko našel boljšega vodnika po zgodovini te dežele, ki je že v zgodnjem srednjem veku s svojim morjem, gorkim solncem in južno vegetacijo zavabila slovenske rodove in se jim izročila v narodno posest.

Pojasnili g. Zige Hirschlerja. V zvezi z našo beležko o publikaciji »Jugoslovanski album« pri dunajski »Universal Edition« nam piše naš sodelavec g. Ziga Hirschler, da ni imel nikake inšerence na sestavo albuma in da izbira skladateljev ni zavisela od njega. Skladatelj Aleksander Čerepnin je v Zagrebu spoznal »Sonatino« g. Hirschlerja in jo priporočil »Universal Edition«. Leta je skladbo sprejela in obenem sporočila, da želi še nekoliko skladb drugih naših avtorjev, ker namerava izdati jugoslovanski album. G. Hirschler je pisal skladateljem v Ljubljani in Beogradu, zbral njihove skladbe in jih izročil založniku Albaniju v Zagrebu, ki je ves material poslal v svobodno izdajo Aleksandra Čerepnina in »Universal Edition

REŠITE V L A S

MALI OGLASI

Službo dobi

Vredna banda 50 par. za dajanje naslova 1. D. Najmanjši znesek 17 Din.

Mizarskega vajenca in pomočnika. Vstop po dogovoru. Oferte s sliko in označbo plače na salon Navišnje, Ljubljana. 15193-1

Več krojaških pomočnikov (ic) za damsko delo, sprejem. Osebo se predstavi. Rado Jerin, Rožna dolina, c. VI. 33. 15195-1

Prodajalka ki je voljna pomagati tudi pri domačem delu, dobi takoj službo v trgovini meš. blaga na deželi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj, prodajalka«. 14989-1

Perfektnege odvetn. kandidata sprejme večja odvetniška pisarna v Ljubljani. Vprašati pod »Stalno, event. komp.« na ogl. odd. Jutra. 15125-1

2 hlapca po štenu, vajena konjev in gozda, sprejme takoj Matija Spreitzer, Stara zaga, Ceremošnjice, Dolenjsko. 15177-1

Več tekstilnih mojstrov želimo namestiti. Pisni n. redakcije nameščen. Lista »Zvon«, Beograd, Vozova 55. Prihoditi za 3.50 Din odgovarjajoč pošt. mark. 15178-1

Borze

3. JULIJA

Na ljubljanski borzi so oficialni devizni tečajji ostali v bistvu nespremenjeni. Avstrijski šilingi notirajo v privatnem kliringu 8.75—8.85. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.7350, v angleških funtih pa po 232.50; grški boni so se nudili po 37, španske pezete pa po 6.00. Na zagrebškem efektnege tržišču je Volna škoda nekoliko popustila in se je nudil denar po 371 (v Beogradu pa je bil promet po 373—374). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov, pač pa je bil zabeležen promet v delnicah Trboveljske po 105.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2063.15 — 2977.75, Berlin 1752.05 — 1765.93, Bruselj 733.82 — 738.88, Curih 1424.22 — 1431.29, London 213.77 — 215.82, New York 4301.10 — 4337.41, Pariz 287.92 — 289.36, Praga 181.69 — 182.80, Trst 359.49 — 362.57. Curih. Beograd 7.00, Pariz 20.2175, London 15.05, New York 304.625, Bruselj 51. 5750, Mihan 25.2750, Madrid 41.90, Amsterdam 208.05, Berlin 123.20, Dunaj 57.70, Praga 12.7650, Varšava 57.50.

Elekti

Zagreb. Vojna škoda 371 den., za julij—sept. 371 den., 7% invest. 81.50—83, 7% stabiliz. 83 bl., 4% agrarne 45—47, 6% begiške 63.50—64.75, 7% Blair 66.75—68, 8% Blair 76.50 bl., Narodna banka 5709 den., PAB 230 den., Trboveljske 95—103, Sečerača Osijek 135—150. Beograd. Vojna škoda 373.25—375 (373—374), za julij 373.50—374.50 (374), 7% stabiliz. 84 bl., 6% begiške 65.50—66 (66), za september 65.50—66 (65.50), Narodna banka 5800—6000, PAB 233.50—235 (234). + Dunaj: Trboveljska 12.25.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Novosadska blagovna borza. (3. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: baška potiska in elavonska 112—114, sremska 111—113, baška 110—113, gornjebanatska 108—113. Moka: Baška in sremska »Og« in »Ogg« 147.50—207.50. »2« 167.50—187.50 »5« 147.50—167.50. »6« 127.50—147.50. »7« 107.50—117.50. »8« 85—90. Otrobi: baški in sremski 80—82, banatski 79—81.

BOMBAŽ.

+ New York, 2. julija: Tendence vztrajna. Zaključni tečajji: za julij 12.01 (11.83), za oktober 11.69 (11.50).

Mesarskega pomočnika

dobro izurjenega, ki je tudi samostojen v prekaševanju, sprejem. Ponudbe na Jos. Boršak, Litija. 15200-1

Frizerko sprejem. provorstvo moč. Vstop po dogovoru. Oferte s sliko in označbo plače na salon Navišnje, Ljubljana. 15193-1

Službe iste Beseda 30 para, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobarica odn. pomočnica gospodinj z lepimi spravevali, želi stalne službe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sopotnik«. 15175-5

Lesni manipulant z 25 letno prakso v lesni trgovini, več šumsko-zagreb. manipulacije želi spremeniti mesto, sprejme mesto manipulant, zagov. vodje, prejemalca ali nakupovalca lesa. Lanesek Ivan, Sv. Peter v Savinjski dolini. 15092-2

Šofer - mehanik vojaškega prost. vajen tudi tovrstnega Diesla avta, išče službo. Cre A. Štebrič, Ljubljana, Počujnska 15. 15133-21

Vrtnar soliden, 38 let star, išče službo do 1. VIII. ali t. krom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soliden vrtnar«. 15137-2

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Osmošolce poučuje za izpit vse predmete. Naslov v ogl. odd. Jutra. 15193-44

Potniki Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sopotnik Pridružil bi se potniku za s lastnim avtom za štajersko proti primerni odškodnini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sopotnik«. 15175-5

Prodaj Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepi kroji modne bluze, pumparice, obleke zelo poceni pri Prekerju. Sv. Petra cesta. 31-6

Izložbena stojala in kovinske predmete nudi Krom - Kovina, Ljubljana, Tyrseva 34. 200-6.

200 kom. sodov dobro ohranjenih, prodamo, od vozevalnih olj in maz. 90 kom. steklenih balonov v kosarah po cca. 50 litrov in 20 kom. železnih »ev« od n. ravnih olj po cca. 200 l. Ponudbe pod šifro »Ugodno« 92. 15193-6

Kupin Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zlatnino briljantne uhane in obeske, srebrni jedilni pribor, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlato«. 15201-7

Auto, moto Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motorno kolo znamke »Diamant«, motor P. & S. 98 cm³, 2.35 K.S., dobite najceneje le pri trvdki Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gospodarska c. 2. 15149-10

Avto limuzino, 5 sedežno dam v najem ali prodam in Chevrolet, novo, 4 cilindrsko maslino in kompletno cirkularno žago, ki porabi 1 liter benzina na uro. Stegnar, avtomobil, Jesenice. 15171-10

Kolesa Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Damsko kolo kupim. Gostilna Bavarski dvor. 15201-11

Rabljena kolesa ženska in moška, poceni kupite pri »Prometu«. (Nasproti križevniški cerkvi). 15203-11

Pohišstvo Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohišstvo Gosposko sobo (Herrenzimmer), kompletno, hrastovo, moderno zelo lepo izdelano, ugodno prodaja ABC, Ljubljana, Medvedova c. 8, telefon 3444. 15200-12

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posojilo 40.000 Din iščem. Kot kritje nudim prvotno hipo. teko na posvetilo, katero je vredno pol milijona Din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posojila sigurnost«. 15174-16

V najem Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno vzajem takoj v najem za nizko najemnino v Savinjski dolini ali na Gorenjskem. Ponudbe pod »15. Julija« na ogl. odd. Jutra. 15195-17

Lokali Lokal (na vogalu) in 3 poslovna prostora v centru mesta oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 15201-19

Posojila Vredna banda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvodržiško hišo elektrika in vodovod v hiši po ugodni ceni prodam. Pojasnila pekarna Pirc, Zgor. Siska. 15180-20

Novozidano hišo pritično, z vrtom, gospodarskimi poslopji in 36 arov orane zemlji: prodam. Josip, Krška vas 97 pri Brezicah. 15196-20

Vajenci-ke Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Elektro - inštalatersko sprejme vajenca s primerno šolsko izobrazbo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marilje«. 15191-44

Stanovanje Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje Mansardno oddam 1. avgusta na Bleiweisovi cesti 9. II. Ogledati od 10.—12 in 3.—6. ure. 15182-21

Trisob. stanovanje Slomškova ulica, oddam za avgust mirni stranki. Pojasnila v Zadrzni hranilnici, Sv. Petra cesta 19. 15181-31

Dvosob. stanovanje s kuhinjo in pritlikinami, novorenovirano, se takoj odda za 350 Din mesečno. Polave se pri hišnici, Švabčeva 7. 14692-31

Dvosob. stanovanje lepo, s pritlikinami, oddam za avgust boljši družini. Ogledati od 10.—13. ure. Podrobnik c. XII. 34. 15180-31

Enosob. stanovanje s predsobo, ugodno oddam stranki stranki. Naslov v ogl. odd. Jutra. 15194-31

Dvosob. stanovanje oddam za avgust. Rožna dolina c. XIX., 34. 16. 15197-31

Stanovanje soba, kuhinja, pritično, parket, elektrika, Rožna ulica 21, oddam za avgust. 15190-31

2 stanovanji Petsobno in enosobno, komfortno, oddam s 1. avgustom na Vodnikovu c. 17. Siska. 15204-31

Stanovanja Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje s pritlikinami, iščeta 2 osebi v sredini mesta. Naslov v ogl. odd. Jutra. 15194-31a

Stanovanje eno ali dvosobno za 1. avgust, išče mlad zakonci par. Ponudbe z navedbo cenene in pritlikin na ogledni oddelci Jutra pod »Točen plačnik«. 15195-21a

Trisob. stanovanje sončno, s kopalnico in pritlikinami, v bližini Tivolija, se išče za november. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik«. 15199-31a

Elektrikar iščem trajno službo kot elektro-inštalater za razsvetljavo in obrat kakor tudi za polaganje kablov z dolgoletno prakso, oženjen, vojašine prost. Ponudbe na ogledni oddelci Jutra pod »Elektroinštalater«. 15095-2.

Stanovanje iščem, z vso oskrbo in nadzorstvom za dijake nižje srednje šole. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nadzorstvo«. 15213-31a

Enosob. stanovanje s kabineto, sončno in suho, iščeta dve osebi za 1. september v mestu. Ponudbe pod »Po možnosti z vrtom« na ogl. odd. Jutra. 14757-31a

Dvosob. stanovanje opremljeno s kuhinjo, pritlikinami in vrtom za polje in sicer v okolici Rožnika, Mirja ali Prul. iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mirno«. 15071-31a

Dvočlanska družina išče za 1. avgust dvosobno stanovanje v hišni Prul. Ponudbe pod »Zmerna cena« na ogl. odd. Jutra. 15195-31a

Sobo za stanovanje ali pisarno, oddam v prejem hišni Prul. Dohod iz stopnišča. Kralja Petra trg 8. 15005-35

V sredini mesta oddam takoj krasno sobo s strogo separiranim vhodom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 15176-33

Sobo z dvema posteljami in posebnim vhodom oddam. Sprejme se tudi sestanovalec. Florjanska 17, I. 15212-33

Sobo za dva gospoda takoj oddam. Stari trg 2, II. deeno. 15198-33

GOTOVOST UŽITEK

OLA Gum.?

ZANESLJIVOST VESELJE

Lepo sobo v bližini glav. pošte, s soprobo kopalnice in posebnim vhodom, oddam gospodini. Naslov v ogl. odd. Jutra. 15190-33

Vrednote Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Razno Moški ki trpi na seksualni nevrastenosti oz. impotenci, nezadostni funkciji spolnih žlez, duševni depresiji, poskuša

OKASA TABLETE Prospekt na zahtovo. Cena 150 Din. Razpošiljamo diskretno.

Lekarna Delini Beograd, Knez Mihajlova 1. Oglasi registriran S. br. 38-1084. 206-40

Dve jedilnici Kompletni, zelo dobro opremljeni in pisarno, preda ABC. Ljubljana, Medvedova c. 8, telefon 3444. 15202-12

Letovišča Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Letoviščarjem! SPD v Rušah je opredila v Rušah šte. 1. (Posojilnica) krasno sobo, katere je na razpolago letoviščarjem. Informacije SPD Ruše, telefon 5. 15172-36

Sorli, Gorenja vas - Poljanska dolina kopalnice in letovišče se pripravljata. 14218-38

Krasno letovišče na kmeth s termalnim kopalščem, nudi po nizki ceni posetno pri Levčevih, Mirke 2, pošta Vrhnika. 15206-38

Ugodna prilika za nakup avta. 6 cil. vel. odprti voz za ture, motor, pneumatika in prvotnem stanju se iz prve roke udodno prodaja samo na solidne kupce. Na vpogled in vprašanja pri Ralp W. LIPPITT, grad TURNIŠ, Ptuj.

Telefon 2951 PREMOG DRVA in KARBO-PAKETI IV. SCHUMI Dolenjska cesta

Obti

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Entel-ažur-plise izvrši ekspresno Matek & Mikš, Ljubljana — poleg botola Strukelj. 30-39

VELIKA IZBERA

SVILE v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc Pri »Škofu« Ljubljana

8142

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

GRADBENI MATERIJAL:

Trstje za strope lastnega izdelka, Bakula za strope in senčilo za vrtnarstvo, Parketne deščice, Asfalt-na strešna lepenka, Lepenka za izolacijo, Izolacijske plošče, Bitumen juta za izolacijo, Resitol za izolacijo, Aresit specialna strešna lepenka, Bitumen meksikanski in rumunski, Asfaltmastiks, Lesni cement, Destiliran katran, Karbolinej, Strešni lak in razna druga izolacijska sredstva ter asfaltiranje teras, skladišč itd. — Zahtevajte cenike!

JOS. R. PUH, LJUBLJANA

Gradaška ulica 22 — Telefon 2513

DRAŽBENI OKLIC

Dne 19. julija 1935 ob 9. uri se vrši pri sreskem sodišču v Celju v sobi šte. 10 dražba nove moderne vile v Celju v Oblakovi ulici 19 s centralno kurjavo, toplo in mrzlo vodo, električno razsvetljavo in garažo ter 1433 m² vrta.

Cenilna vrednost 737.043 Din. Najmanjši ponudek 368.521 Din.

Pojasnila da pisarna dr. Ernesta Kalana, advokata v Celju.

BOTOT

nova bela peneča se pasta za zobe

v modro-belih progastih tubah, izrednega okusa dela zobe že po kratki uporabi snežno bele.

DOVRŠENOST SEDANJOSTI!

Poskusite se danes.

Tube po Din 8.—

Tube po Din 12.—

Ponavljalni tečaj za srednješolce

Pod strokovnim vodstvom profesorjev se priredi v času od 10. julija do 20. avgusta ponavljalni tečaj za srednješolce v poslopju osnovne šole na Ledini v Komenskega ulici. Pouk vrše le kvalificirani profesorji s popolno dolgoletno prakso.

Prijave se sprejemajo od 3. do 9. julija od 11.—12. ure v šolskem poslopju na Ledini. 5440

Avtomatski bufet, zelo dobro idoč, se prodaja.

Ponudbe pod „AUTOMATSKI BUFET“ na upravo lista.

„Sole de Paris“ SENZACIONALNA KOLONJSKA VODA „BOURJOIS“ PARIS

ZAHVALA

Ob pretežki izgubi moje ljubljene žene, oziroma najine najblajše mamice, ste nas tolažili s svojim sočuvstvovanjem. Spremili ste v častnem spominu nepozabno pokojnico na njeni zadnji poti ter ji poklonili obilno krasnega cvetja. Vsem in vsakemu posebej naša iskrena globoka zahvala.

Sevnica, dne 1. julija 1935.

Karol Zupanc, soprog;

Valček in Martica, otroka.

Naznanjamo vsem zadržnikom, znancem in prijateljem, da je naš dolgoletni, zaslužni član, gospod

Vilko Berdais

veletrgovec v Mariboru

danes ob 11. dopoldne preminul.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 4. julija ob 17. uri iz kapelice Mestnega pokopališča na Pobrežju.

Maribor, 2. julija 1935.

ODBOR POSOJILNICE V MARIBORU
NARODNI DOM

Drama izgubljenega raja

Po javni dražbi Brionskih otokov

Pred kratkim smo poročali, da so na javni dražbi prodali slovito morskopališče, Brionske otoke pri Pulju, z Dunaja pa poročajo sedaj na kratko, da so tam deložirali go. Berto Kerpely-Kupelwieserjevo, hčer starega Kupelwieserja, »kralja Brionov«. Zatekla se je pred upniki v svojo vilo v Porečah na Koroskem, a tudi tu ji preti bližnji polom. Vila, v kateri se je rodila, je vredna 100.000 šilingov, obremenjena pa je za 60.000 šilingov.

Dogodek je značilen za današnje čase, v katerih propada vse, kar je bilo videti še pred nedavnim ustvarjenjem kakor za večnost. L. 1893. je stari Kupelwieser, potem ko so ga odbili v okolici Cerkniškega jezera, kupil pust, malarični otok pred Puljem in je iz njega v nekoliko letih ustvaril pravi zemeljski raj. Najvišje glave stare monarhije so tu preživele svoje počitnice. Kupelwieser je bil tako ponosen na svoje delo, da ni hotel za vse na svetu prepustiti niti pedit svojega kraljestva avstrijskim nadvojvodom in drugim mogočnikom, ki bi se radi naselili sem. Toda prišla je vojna, prišla je kriza. Stari Kupelwieser je umrl še pravočasno, da ni več videl, kako se je začelo njegovo delo drobiti. Je pa tudi njegova smrt pospešila raz-

sulo. Dočim je znal on organizirati in delati, so se znali njegovi dediči samo pravdati za ostalino. In ker se niso znali zvedeti, so imeli drugi, advokati in spekulanti lahko delo, da so levji delež ogromnega imetja pospravili zase. Tako je prišlo med drugim, da je hči kralja Brionov pred deložacijo iz svojega stanovanja, za katero ni zmogla več najemnine, zbežala v svoj rojstni dom, ki se pa tudi ruši nad njo. Sicer je pa ona med vsemi Kupelwieserjevimi otroci morda še najmanj zaslužila takšno usodo. Še prav mlada se je poročila z možem, bivšim so-

Radio

Izvešček iz programov

Četrtek 4. julija.

LJUBLJANA 10: Prenos deklaracije vlade iz skupščine. — 12: Plošče. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Čas, obvestila. — 13.15: Slovenske narodne poje ga Nerat-Ramšakova, gđ. Mišičeva, gg. Gostič in Janko s spremljevanjem Radio orkestra. 14: Vreme, spored, borza. — 18: Orgelski koncert, izvaja Blaž Arnič. — 18.50: Slovensčina (dr. Kolarič). — 19.10: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. 20: Vomergerjeva zvočna igra »Zaklade«. 21.30: Čas, poročila, vreme. — 22: Napevi iz znanih oprer (Radio orkester). BEOGRAD 16.30: Narodna glasba. 20: Arije. — 20.30: Orkester. — 21: Narodne pesmi. — 21.30: Lahka glasba. — ZAGREB 20: Iz Beograda. — PRAGA 20: Pesmi. — 20.20: Zvočna igra. — 22.30: Šramel kvartet. — VARŠAVA 20.10: Ameriška glasba. — 21: Poljske pesmi. — 21.15: Valčki. — DUNAJ 12: Orkester. — 17.30: Koncertna ura. — 20: »Slava ženskame«. 21.30: Pesmi. — 22.10: Simfonični koncert. 23.50: Jazz. — BERLIN 20.10: Pester program. — MÜNCHEN 20.10: Orkester. 21: Iz Stuttgarta. — 23: Klavirski koncert. 23.25: Ples. — STUTTGART 20.10: Iz Münchena. — 21: Slušna igra. — 22.30: Pesmi. — 23: Ples. — 24: Nočni koncert. —

Petek 5. julija

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Čas, obvestila. — 13.15: Pesmi južnih Slovanov na ploščah. — 14: Vreme, spored, borza. — 18: Slovenske koračnice na ploščah. — 18.20: Violinski koncert, izvaja gđ. E. Poženelova in g. Cichoči. — 18.50: Nekaj satir (Gustav Strniša). — 19.10: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Prenos iz Zagreba. — 20.30: Prenos iz Beograda (šah). — 21: Iz »reba. — 21.30: Čas, poročila, spored. — 20: Smetana: Moja domovina (plošče). Beograd 16.40: Koncertna ura. — 20: Klavirski koncert. — 21: Iz Zagreba. — 22.20: Plošče. — Zagreb 12.10: Plošče. — 20: Kompozicijski večer. — 21: Violinski koncert. — Praga 20.15: Koncert Češke filharmonije. 21.35: Zvočne slike. — 22.30: Plošče. — Varšava 21: Simfonični koncert. — 22.10: Lahka godba. — Dunaj 12: Orkester. — 16.15: Kitare. — 17.10: Zbor in orgle. — 20: Vesele žene Windsorske. — 22: Lahka godba. — 24: Vesele melodije. — Berlin 20.45: Dramski večer. — 23: Iz Mozartove dobe. — München 20.15: Spevoigra. — 22.30: Komorni koncert. — 23.30: Iz Stuttgarta. — Stuttgart 20.15: Iz Münchena. — 20.45: Plesni večer. 22.30: Pesmi. — 24: Simfonični koncert. — Rim 20.40: Operni večer.

Tako delajo na Filipinih

Mrtiči na ulicah v Manili po revoluciji na filipinskih otokih

Plezalka rešila tovarišu življenje

Storila je zanj več nego cel trop reševalcev

Neki turist je v družbi mlade dame napravil plezalno turo na Mali Waxenstein, goro iz sosedstva Zugspitze. Skoro sta že dosegla vrh, ko je možu spodrsnilo in je čez previsno steno padel kakšnih 70 m globoko. Obledel je na nekem snežišču. Tovarišica ga je zamažala klicala. Bila je zato prepričana, da je že mrtev. Hitro se je okrenila, da bi šla po pomoč. Pri prekanju snežišča pa je naletela na

tovariša z večkrat prelomljenimi udji. Za silo ga je obvezala in ga nato privezala na vrh spravila do prve gorske kočice. Od tam ga je reševalna odprava nesla v dolino.

Reševalci v Garmischu so izjavili, da je ta plezalka s svojo železno energijo rešila človeško življenje in storila več nego včasih v podobnih primerih cel trop reševalcev.

Umor iz uslužnosti

Zakaj je ljubimec umoril svojo zaročenko

Pariška porota je obsodila 21-letnega Vincenta Degasa, ki je umoril svojo zaročenko, 17-letno Grace Ivyjevo. Degas je priznal svoj čin brez kesanja. Dejal je, da je Grace sama od njega zahtevala, naj jo umori. Bila je silno melanholična narave, življenje se ji je zdelo tako nezmišelnost, da si je želela samo smrti. Na nekem sestanku je bila ne- navadno polna. Prosila je zaročenca naj jo usmrti in on je to storil brez oklevanja. Šla sta v stanovanje Degasove matere, ki je

ni bilo doma. Ko se je vrnila, je sedel Degas v ležalki na verandi in mirno dejal: »Ubil sem Grace. Moral se bom javiti policiji.« Mati je nato sama pozvala policijo meneča, da se je sinu zmešalo. Psihiatri pa so izjavili, da je dedno obremenjen in da navede o- vire, ki jih imajo normalno razviti ljudje, pri njem ne delujejo. Sodniki pa so izjavili, da je fant za svoj čin juridično odgovoren in so ga obsodili.

Plodovita družina

V St. Coroni v Avstriji je praznovala svoj 77. rojstni dan posestnica Terezija Matzingerjeva. Imela je 24 otrok, ki so ji dali spet 65 vnukov in vnukinj, a ti so jo že 17krat napravili za prababico.

Smrt princa Demidova

V Nici je umrl princ Pavel Demidov, ena izmed reprezentativnih osebnosti bivšega ruskega visokega plemstva. Odlikoval se je med rusko-japonsko vojno v Mandžuriji, a med svetovno vojno je bil vodja ruskega Rdečega križa.

Kdo ima daljši jezik

deklica ali ta dva psa? Če skuša človek posnemati žival, pride navzlic poletni vročini časih v čuden položaj

Pet in trideset tisoč hiš pod vodo

V območju japonskih mest Osaka in Kiota so imeli zadnje dni hude poplave. Reka Kamo se je razlila čez njive in selišča. Ljudje so se morali radno izseliti, da jih ni zalila voda in doletela smrt.

Zaradi ogromnih vodnih mas, ki so pridrele z gora v dolino, je reka Kamo narasla, kakor še nikoli. Osaka, ki ima milijonsko prebivalstvo, je prišla v stisko: ljudje so se morali umakniti iz svojih domov. Šele s morali zapreti in otroke spraviti na varno. V Itargaiu so poplave dosegle takšno mero, da je voda zalila hiše do streh. Le sre-

čnemu naključju, da je bilo ljudstvo o prihajajoči nesreči pravočasno obveščeno. gre hvala, da ni našlo na tisoče ljudi smrti v valovih. V Osaki je utonilo šest ljudi, v Kiotu samo eden. V okolici tega mesta je voda porušila 32 mostov. Zaradi pretiranih zvez je ustavljen tudi ves železniški promet.

Skoro istočasno s poplavami je zadela deželo še druga nesreča. Potres je razmajał me mljo od Tokija do Jokohame, na Koreji pa je razsajal strašen orkan. Dosej pogrešajo 250 ribičev in 60 bark.

Župnik in vlomilec

Župnik Rih. Goweditsch iz Sv. Jakoba pri Hartbergu na avstrijskem štajerskem se je v eni preteklih noči zbudil baš, ko je hotel krepak neznanec s pomočjo lestve vdreti v njegovo spalnico. Duhovnik je planil k oknu, zgrabil možakarja za prsi in sunil, da je padel z lestvo vred v globino. Tam je ostal vlomilec za trenutek ves omamljen, potem pa je opotekajoč se izginil v gozd.

Za poletno vročino

najprikladnejši Buret, Chappon svila, platno, fresco blago, volnen—tropical« itd. Vam nudi po najnižjih cenah trvdka

Drago Schwab, Ljubljana
Aleksandrova cesta

Klorov plin na javnem trgu

Sonninov trg, eno najživahnnejših prometnih križišč v Rimu, je postal te dni prizorišče nenavadne nezgode. Neki tovarni avtomobil, ki je vozil plinske steklenice za neko municijsko tvornico, se je hotel ogniti vozilu iz nasprotni smeri, pri čemer je zavozl v prometno oviro ter se prevrnil. Posode s plinom so se razpočile in klorov plin se je začel širiti po okolici. Čeprav so ljudje bežali na vse strani, se pa niso mogli vsi ubraniti. Kakih 200 jih je pocepalo na tla ker jih je plin omamila. Največ žrtev je bilo med otroci in prebivalci okolišnih hiš. Uradna poročila pravijo, da ni nihče umrl, pač pa jih mnogo leži v bolnišnici. Po nesreči so očistili trg gasilci s pripravami za razplinjevanje.

Zavarovali ste

si Vaše življenje za slučaj smrti, pri tem pa ste pozabili, da je mnogo važnejše:

zavarujte si Vaše zdravje za slučaj bolezni! Pridite v RADENCE, doma pa redno pijte

RADENSKO

našo najmočnejšo mineralno vodo po količini in raznolikosti prirodnih sestavin.

Jeziki v radiu

Radijske abonente gotovo zanima, kateri jezik prevladuje v kraljestvu etra. Po zadnjih podatkih se vrše radijske oddaje v kakšnih 120 jezikih. Največ poročil je v nemščini, potem v ruščini, šele za njima pride angleščina, za njo italijansčina, francoščina itd.

A NEKDOTA

Turoben možakar je nekega dne v sedemnajstem stoletju obiskal tedaj najposil, naj ga ozdravi njegove melanholije. Zdravnik mu je dejal: »Pojdite v gledališče, poslušajte Molièrovo veseligošo, to vas bo gotovo ozdravilo!« »Jaz sem, če dovolite, sam Molière,« je odvrnil pacient.

VSAM DAN ENA

Mož, ki je imel v svojem vrtičku samo eno drevo.

R. L. Stevenson:

SAINT-YVES

Prigode francoskega ujetnika na Angleškem

Toda joj, ko sem pogledal v kuhinjo, je sedel tam moj sluga, pijan kakor kak lord, na robu jedilne omare ter dajal zbranim streljakom in hlapcem koncert na flavto.

Hitro sem ga preganjal z njegovega odra, mu poveznil čepico na glavo in se odpravil z njim v Edinburg.

Na žalost so mu bili udje kakor iz papirja, in njegova razsodnost je bila menda popolnoma utrnjena. Moral sem ga podpirati in voditi in ga spet in spet postavljati na noge. Izprva je pel in brez povoda buhal v grohot. Nato se ga je počasi lotila žalost, ki ni znala besed. Časih je tiho jokala, ali se je pa ustavil sredi poti, odločno vzkliknil: »Ne, ne, ne!« in padel vznak ali na obraz, kakor je naneslo. Zelo se bojim, da mu v teh okoliščinah nisem ves čas izkazoval dolžne prijaznosti; a položaj je bil res neznosen. Nikamor nisva mogla z mesta, in zdi se mi, da še nisva bila miljo od Cramonda, ko sva začela za svojim hrbtom ves senatus academicus, ki naju je klical in se dvizal, da bi naju došel.

Vsi člani častitega zbora so bili, kakor si lahko mislite, korenito okajeni, čeprav se ni mogel v tem oziru nihče izmed njih primerjati z mojim ubogim Rowleyem. A bili so na moč razposajene volje, tako da me je kar skrbelo, kaj bo, ko pridemo v mesto. Peli so pesmi, prirejali dirke in se mečevali s palicami in dežniki. Z veliko skrbjo sem gledal edinburške luči na njihovih vrhovih, ki so se pomikale bliže in bliže, in ko smo prišli v razsvetljene ulice, je prikupil moj strah do vrhunca. Nazadnje — menda je bilo na Abercrombyjem

67

trgu — sva Byfield in jaz, ki naju je bila Rowleyeva nadelanost zadržala na koncu sprevoda, mahoma obstala. Naši razgrajči so bili začeli trgati zvonila in napise s hiš.

»Čujte,« je rekel Byfield, »to je pa kar od sile! Vraga, pošten človek sem — osebnost, ki jo pozna vse mesto! Ne morem se izpostavljati nevarnosti, da me primejo redarji.«

»Tudi z menoj je tako,« sem odvrnil.

Obrnila sva se torej in jo ubrala spet v predmestje.

In bogme, zadnji čas je bil! Kmalu so se začeli glasovi in zvo-

njenje na poplah, nočni čuvaji so jeli ropotati s svojimi ragljami; videti je bilo, da se cramondska univerza zapleta z edinburško policijo v pretep. Midva z Byfieldom sva jadno ubirala korake, da bi se oddaljila od bojišča, in vlekla polnezavestnega Rowleya s seboj. Ustavila sva se šele, ko naju je ločilo od najinih sopincev že nekaj cest in naju trušč že ni več dohajal.

»Iz te reči sva se nekako izmazala,« je dejal moj spremljevalec.

»Kdaj je že kedo videl tako barbarsko tolpo!«

»To je bil dober nauk, gospod Byfield,« sem odgovoril. »Podoba je, da res nimava česa iskati med njimi.«

»Ne, Bog mi je priča, gospod, vse kar je res. In pomislite: za petek je napovedan moj vzlet. To bi bil škandal! Zrakoplovec Byfield pred policijskim sodnikom! Vendar, ali boste mogli spraviti tega telebana domov? Dovolite, da vam dam svojo posetnico. Nastanjen sem v hotelu »Walker & Poole« in zelo me bo veselilo, če bi vas mogel pozdraviti pri sebi.«

»Tudi mene je veselilo,« sem dejal. A priznati moram, da je bilo moje srce daleč od mojih besed; in ko sem gledal za gospodom Byfieldom, si nisem želel ničesar manj kakor nadaljevanja tega znanstva.

Še eno izkušnjo mi je bilo prebiti. Ko sem z nečloveškim trudom privlekel Rowleya na vrh stopnic, me je sprejela najina gospodinja,

ki je v visokem nočnem čepcu z nepopisno ogorčenim obrazom stala na pragu. Posvetila nama je v dnevno sobo, in ko sem odločil Rowleya v naslanjač, mi je napeto priklicnila. Zadišalo je po smodniku; glas ji je kar trepetal od razburjenja.

»Dajte, da vas opozorim, gospod Ducie: v spodnji hiši...«

Očividno ji je razburjenje zadušilo glas; obrnila se je in brez besede odšumela.

Oziral sem se po sobi, zdaj na hrččega Rowleya, zdaj na ugasli ogenj v kaminu. V duhu sem obnavljal čudne dogodke včerajšnjega dne in minule noči; in mahoma sem bruhnil v grohot — a vsak mi bo rad verjel, da v tem grohotu ni bilo bogvekak veselja!

28

P L E S

Ko sem se ob zori zbudil in zavedel, me je kar zamrazilo. Četrtek je bil, dan plesa. Vabilo je naznanjalo, da se prične slavnost šele ob osmih zvečer; torej je bilo treba kakorkoli prenesti še dvanajst težkih ur. Nedvomno je bila ta misel kriva, da sem jadno planil iz postelje in pozvonil Rowleyu, naj mi prinese vodo za britje.

Rowleyu se očividno ni tolikanj mudilo; šele ko sem v tretje pozvonil, so se vrata odprla, in na prag je stopila vehrajoča se postava mojega vzornega sluga. Bil je brez ovratnika in nepočen, in obraz mu je bil popisan z mešanico sramu in telesne potrnosti.

»Nikoli več, gospod Anne!« je zastokal s klavnim glasom.

»Verjamem, Rowley. To je nesreča, ki se utegne zgoditi najboljšemu človeku; mnogokrat mu je celo v korist in ga stori še bolj šega.«

»Toliko sitnosti sem vam nakopal!« je nadaljeval ubogi fant.